

April 2009, cena 239,50 SIT ali 1 EUR, v letošnjem letu s popustom samo 200 SIT, polovico dobi prodajalec

Kralji ulice

Prvi slovenski časopis za brezdomstvo in sorodna socialna vprašanja

4.

Sodelavci: Ambulanta s posvetovalnico za osebe brez zdravstvenega varstva; AIDS fondacija Robert in CARS - Center za preventivo AIDS-a in ranljive skupine; CSD Koper; DrogArt; Društvo za zmanjševanje škode zaradi drog STIGMA; Javni zavod SOCIO; Karitas Štepanja vas; Karitas župnije Marijino oznanjenje; OZRK Ljubljana; Škofijska Karitas Koper; Škofijska Karitas Maribor; Vincencijeva zveza dobrote; Zavetišče za brezdomce Poljanska.

Ljubi bralci!

Med nami je pomlad, mi pa se delimo. Na črnice in belce, klošarje in ne-klošarje, na alkoholike in džankije, bogate in revne, čiste in umazane, na prave klošarje in ne prave klošarje, na verne in neverne, norce in razumne, ženske in moške. Ne ljubimo se, kot bi nam morda narekovala pomlad, ampak se delimo.

Graški brezdomci so nehali prodajati svoj cestni časopis, čim so dobili možnost prodaje tudi prosilci za azil. Gospod s sosesčine pravi, da bi rad pomagal brezdomcem, a le tistim *pravim*, torej *svojim* klošarjem - strogo ljubljanskim in tistim »stare šole«. Zdi se, da niti sam ne ve dobro, kaj to pomeni. Neki prodajalec revije čuti, da bi bilo potrebno iz sodelovanja pri reviji izločiti vse »džankije«, s katerimi noče imeti nobenega opravka. Ne zanima ga, kdo in kaj vse so ti ljudje, ki so se nekje na svoji poti dokopali do nalepke džanki, na isti poti pa vse ostalo izgubili ali zavrgli - odvisno, s katere strani pogledaš. Drugi prodajalec zaničuje tako pijance kot džankije. A pijance, kdo ve zakaj, še dosti bolj. Nekdo tretji zaničuje njega, zato ker ne hodi v službo in ne varčuje za avto. Četrti je zameril celemu svetu že vnaprej in je že dolga leta umaknjen v svoj svet, ker se na smrt boji, da ga bodo spet izločili in se od njega od-delili.

Lepo je imeti svojega privat klošarja ter želja po trdnih mejah lastnega sveta je v negotovem svetu razumljiva. Razmem tudi, da je želja deliti se toliko močnejša, bolj ko živiš v pomanjkanju in negotovosti in da je utopija harmonije in enakosti bolj kot ne privilegij, ki si ga lahko privoščijo vsi sita in preskrbljena elita, sita in preskrbljena pa sem, o tem ni dvoma, tudi sama. Vem, da nismo vsi enaki. A različnost prav vsi potrebujemo. Ljubiti zgolj identičnega samemu sebi - sebe samega, se mi zdi duhamorno in dolgočasno. Moja različnost je lahko razlog za vaše oddaljevanje in od-deljevanje od mene ali pa iz nje izvira vzajemno bogatenje. Odvisno zgolj od tega, ali mi pustite blizu ali pa zaprete poti do sebe, čim opazite mojo na daleč vidno nalepko. Je zapiranjcu poti do sebe morda kriv strah, da bi drugega, če bi mu pustili blizu, nehoti vzljubili? Strah lahko premagamo le s pogumom. Poglejmo torej pogumno drug drugemu v oči. Klošarkine, džankijeve, sosedove ali te, ki to berejo. Vse nosijo v sebi zgodbe, ki so, če dobijo priložnost, da se izrazijo, žive in ganljive. Preverite!

✧ Urednica

Kazalo

Jaz sem Dejan	3
Sin bo!	5
Poraženec	8
Umetnik duševni bolnik	9
Utrinki z literarnega nastopa	10
Kako to počnejo vesoljci	12
Vrstnica	14
Na kavici z Marjanom	16
Ivo je duša in car ulice	17
Lukijada	18
Novičke z ulice	20
Dnevnik lopova	23
Iščem, iščeš, najdem	24
Dnevnik zdravljenja	25
Kdo sem?	26
Je zvezda za naju?	27
Pogovor s prodajalcem časopisa	28
Božji pingpong	29
Razvedrilo	30

Urednica: Špela Razpotnik

Uredniški odbor: Maja Vižintin, Luna Jurančič Šribar, Urša Glavan, Alenka Lamovšek, Bojan Dekleva, Gregor B. Hann

Sodelavci uredništva: Toni Meško, Andrej Mesarič, Tomislav Gruden

Oblikovanje: Nenad Maraš, Jernej Svete

Lektorica: Darja Pekolj, Sabina Mujkanović

Ilustracije: Nik Knez, Damjan Majkič

Fotografija na naslovnici: Alenka Lamovšek

Tisk: Tiskarna Vovk

Izdajatelj: Društvo Kralji ulice

ISSN 1854-2654

Naklada: 10.000 izvodov

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice,

Kardeljeva ploščad 16, 1000 Ljubljana.

E-mail: kraljiulice@gmail.com

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

05100-8012105010 odprt pri ABanki Vipava d.d.

Vsi sodelavci in avtorji so svoje delo in čas prispevali brezplačno.

PRAVILA prodaje revije Kralji ulice:

Ker želimo, da bi revijo Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegla čim širši krog bralcev, ter da bi postala redna, mesečno izhajajoča revija, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njen dober ugled. Ko prodajate revijo, namreč ne predstavljate le sebe pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako revijo Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Revijo prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem revije Kralji ulice izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje revije kot jaz sam/a.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miren način.
5. Med prodajanjem revije ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Revijo prodajam po njeni ceni in kupcev ne zavajam.
7. Spoštujem odločitve kupcev glede nakupa revije.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je najprej s strani strokovnega delavca opomnjen, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje revije Kralji ulice.

Jaz sem Dejan

In to je moja mala zgodba. Mala pa zato, ker se 33 let ne da opisati, ker bi jih moral opisovati 33 let, da bi lahko ujel vsak trenutek življenja. In če bi že pisal 33 let, bi kvečjemu lahko pisal: pišem in pišem, ker nič ne doživljam ampak samo pišem. Torej bi lahko opisoval samo misli, ki mi rojijo po glavi, ne pa doživetij, ker jih ne bi bilo, ker bi bilo edino doživetje nova napisana stran v zvezku ali knjigi, pač na papirju.

Torej moja mala zgodba se začne v Ljubljani, kjer sem se rodil. Imam še 2 brata in jaz sem srednji sin. V osnovno šolo sem hodil v Ljubljani na Kodeljevem. Oče je bil in je še fantič po karakterju, mati pa zaljubljena kraljična, in je še, samo s to razliko, da ni več zaljubljena, ampak žalostna. Oba sta zelo inteligentna in razumeta, da je ljubezen vse ali največ, kar lahko človek doživi in živi. In oba sta se trudila skupaj uresničevati ta sen. Oče se je zavedal, da bo za ta ideal moral zelo trpeti, mati pa se je zavedala, da bo morala upati in verjeti v nove in nove čudeže življenja. Rada ga je imela, pa je šel. Ni zdržala. V službi so ga poslali delat v Turčijo. Tam je bil 8 let in če bi mati zdržala, bi še sedaj živela skupaj. Toda ni šlo, klic narave je bil močnejši od materialnih obveznosti. Jaz sem takrat, ko je bil on v Turčiji, hodil v osnovno šolo in prvih 5 razredov mi je šlo dobro v šoli, toda bil sem sam in razen živčne mame in dveh bratov ni bilo mojega vzora, idola in največjega prijatelja na zemlji, očeta.

Ker sem moral nekoč, ko smo bili na morju, še v komunizmu, ko so še vse družine hodile na morje in na smučanje, priznati, kdo mi je bolj všeč, sem izbral očeta in takrat mi je mama zamerila. Takrat sem prvič resnično jokal, ker sem imel rad oba, samo onadva sta bila tako neumna, da sta nas brate psihično maltretirala z vprašanjem, s kom bi šel, če bi šla narazen. No, mlajši brat je bil pametnejši od mene in je izbral mamo. Starejši brat pa o tem sploh ni hotel diskutirati, ker je bil najpametnejši in njega nista več maltretirala s tem vprašanjem, ampak sta se spravila name. Takrat, ko sem rekel, da bi bil raje z očetom, sem si zajebal lajfi. Kajti ženska kot ženska, pa četudi je mati v

tem primeru. Zame se je zrušil svet. Ostati sem moral pri materi, ker je oče spet odšel v Turčijo in tisto obdobje sem zaradi sovraštva in zamere matere moral hoditi po vino ob enajstih zvečer v gostilno, da se ga je lahko napila. Ene parkrat me je zlasala in butala po kuhinji z glavo v tla, štedilnik ali pač kar je bilo. Takrat sem spoznal, kaj je mučenje in sadizem, ona pa je v nasilju do mene našla tolažbo. Izgubil sem vse, šolo, zanimanje za hobije, zavest o dobrem in zlu itd. Ko je prišel oče iz Turčije, sem bil duševno zatrt in vase zaprt človek, ki ne ve več, da v življenju obstaja sreča. Očetu sploh nič nisem povedal, kaj je počela z menoj, ker nisem mogel. Nisem se mogel ubiti, ker sem upal nekje v sebi, da se bom nekako rešil. Nikoli se nisem rešil, še sedaj čutim posledice in imam zlomljene možgane.

Imel sem približno 40 žensk od tistega časa do sedaj in le ena ljubezen obstaja v meni – ljubezen do dobrih ljudi. Imam hčerko staro 9 let, ki me ima neznansko rada in ponosen sem nanjo, saj je pridna v šoli in pretrpi vse slabe stvari, ki se ji zgodijo v življenju. To ima po meni.

Žal mi je, da sem postal pokveka in da so moji uporniški izbruhi včasih preveč agresivni, ker so agresivni samo zato, ker je ta agresija z leti mojega psihičnega trpljenja rasla v meni in

pride do izraza, ko pridem v podobno situacijo, kot ko sem dobival batine od mame. Zato takrat izpadem kot grozen hudič na verbalen način. To, da bi me recimo oče maltretiral, bi bilo morda bolje kot pa mama, saj mati bi morala biti ljubeče bitje, ki otroka vzgaja. In v kaj sem vzgojen? V to da se moram sam vzgajat. Hvala. Ne vem kako mi je uspelo, toda v resnici sem sedaj star približno 20 let, ne pa 33.

Sedaj, ko je mati že stara, je začela spoznavati, da sem navkljub vsemu njen pozabljeni sin, sicer malo pozno, ampak bolje kot nikoli. Že vse v redu, samo volje do življenja mi manjka in se trudim to voljo, ki mi pripada kot človeku, pridobiti tako, da me včasih zanese malo mimo zakona. Na primer plačati moram globo, ker sem seksal na pločniku, sicer ponoči, ampak na štacjonu med samimi ljudmi. Ko takole razmišljam, se mi zdi, da sem hotel dokazati ljudem, da nisem peder in tudi tisti puncici so poslali račun domov, no toliko o kršitvi zakonov javnega reda in miru. Jaz sem samo hotel dokazati, da so mi ženske, ne glede na mojo mater, ki jo šele zdaj poskušam razumovati, všee in da ne mečem vseh ljudi v isti koš.

Sicer pa, zakaj sploh to pišem? Pišem zaradi tega, ker vem, da so ljudje, ki jih zanima, zakaj sem tak kot sem in da jih bo ta zgodba malce razsvetlila. Imam pa drug problem: sedaj še vedno garam kot goveja živina in nikakor ne morem zbrati dovolj denarja za šolo, kar si srčno želim, ali pa vsaj za izpit za avto, ker plača, ki jo dobim je razdeljena takole: 40 tisoč garsonjera, 20 tisoč prevoz v službo, mobitel, hrana, preživnina, vzajemna, pa kakšen kos obleke... Je premalo, da bi začel varčevati, ker že za obleko in hrano moram žicati. Obremenjuje pa me tudi izvržba za 700.000 na banki.

S hčerko pa greva naslednje leto skupaj smučat. Sva se zmenila po mobitelu, ki sem ji ga

jaz kupil. Pač ne živimo skupaj. Potem pa pride na vrsto varčevanje za stanovanje, kajti sedaj sem prijavljen na socialni ustanovi v Mostah in imam na osebni izkaznici njihov naslov. In rad bi, da bi moja hčerka imela spodobnega očeta in normalno življenje.

Hvala vsem ljudem, ki dobro v srcu mislijo. Upam spet, da se bom postaral vsaj za 2 leti.

Hvala še enkrat in toliko o moji mali zgodbi.

α vaš Dejan (tel. 051/368-933)

Moja žena rokerica

Rad jo imam. Kot punčico svojega očesa bi jo čuval – če bi mi stala ob strani.

Čisto kratka zgodba. Irena s prjatlji, eni trezni, eni s Štepanjca. Stepli so se prjatlji med sabo, lomili kosti. Psi so grizli, kri, vpitje, kričanje.

To je najbrž rock'n'roll.

Rad jo imam. Kot punčico svojega očesa bi jo branil, če bi mi stala ob strani.

α Kavica

Sin bo!

Pozna pomlad, skoraj poletje, me je zvalila na cesto, z nahrbtnikom na rami in berglami v rokah. Stara poškodba se je oglašala, napovedujoč poslabšanje vremena. Kaj zato!

Potepuško kri v meni so klicale daljave, neznani kraji, neznani ljudje. Tokrat me je vodila k prijateljem v težavah, zato je bil nahrbtnik težji kot običajno. Nosil sem dobrote, ki jih sam lahko pogrešam, njim pa bodo prišle še kako prav.

Stopal sem v Ljubljano, namenjen k družini z očetom kot edinim hraniteljem. Mati, bolehna dobričina, in dva že skoraj odrasla fanta kot fanta: kot vsi otroci na svetu ne vprašata "odkod". Mami, daj, Ati, daj – čivkajo negodni mladički v gnezdu. In Ati se pretrga, Mami se pretrga dvakrat - trikrat.

Zdaj mora v okrevališče za dalj časa, če hoče preživeti, in Ati mora v službo! Pretrgan!

Prav, čas imam. Nekaj dni bom "glumil" hišno pomočnico. Prijateljem. Kuhati znam, kaj je metla, tudi vem, sinova pleničk ne potrebujeta več, prijatelj (Štefan mu je ime, dobričina brez primera) pa itak pride takoj iz službe domov.

Saj bo šlo, si mislim, ko v Logatcu pri "Valkartonu" s palcem mimovozečim kažem v nebo, kamor pogleda vsak. Mene ne vidijo. Ali proč obrnejo

glave! Posameznik mi pokaže sredinec. Hja! Ljudje pač! In "ljudje"! Tudi ob cestah nismo same rožice.

Prijazen tovarnjakar iz "Valkartona" je že odpršil v tovarno. Sonce je prijazno grelo, ko sem krevsljal proti križišču. Bergle predenem v levo roko, da z desnico lahko izražam svojo željo po nadaljevanju potovanja v prestolnico.

Naramnice težkega nahrbtnika me režejo v ramena.

Prižgem cigareto in tiščim revmatični palec kvišku.

Rostfrei vijaki plešejo kan-kan v gležnju, da mi potne srage stopijo na čelo. Nič!

Beli mercedes je švistnil mimo. Katrca je pospešila, ko sem že mislil, da bo ustavila. Nališpana voznica hyundaia mi pokaže z gibom negovanega zapestja, naj se obrijem.

"Bom, če ti potem lahko zlezem v mednožje, afna!" ježno zakričim za njo. Kaj jo pa briga moja brada? Je vsaj naravna in ne tako napudrana kot njena domišljava rit. V navadni korejski kišti, kupljeni na "lizing". Saj edino tako je lahko dobila ikebano - enoletnico, me potolaži zlobna misel.

Starejši, neobrit kmečki očanec z obžalujočim skomigom ramen pokaže na polno notranjost prepererelega opla.

"Je že v redu, oča! Pa drugič! In kravč'e naj ti dajo veliko mleka, skotijo veliko telet!" se mu nasmehnem.

Resno sem mislil, saj je cena teletini rasla.

"Pa kure naj ti nosijo zlata jajca, dobričina!" si mislim za njim, prestavim bergli v drugo roko, da spočijem nogo brez "šraufov". Kan-kan v desni je ponehal. No, skoraj! Čaka na nov napor, nepreviden korak, novo "glasbo", da znova oživi. Porkačon dosmrtni.

Prižgem novo smotko, dim se mi zaleti, zakašljam, od napora prdnem, solznih oči odvržem hudiča smrdečega na tla in mu pohodim, zmečkam hyundaiski ksiht.

Zadovoljstvo, popolnejše od seksa!

Nekaj minut se ne zmenim za vozila. Opazujem voznike in njih začudene obraze. Zakaj vendar stojim ob cesti, če ne dvignem "potniške karte"? Kaj je dedcu smotanemu s tisto partizansko cajno na hrbtu? Gotovo se ga je načikal, da ne more naprej, še manj nazaj, ker bi ga zvalilo po tleh!? Kaj pa, če je pobegnil iz norišnice? Pametno bi bilo poklicati

policaje!

Pa na tako pustem koncu ceste stoji! Nekaj tu ne štima – zmajuje brihtna glava z najnovejšo, prelakirano trajno, nedoločeno rdeče barve, ki je trenutno “te narbel šiik”. In še tiste “ta sive” tako dobro skrije: saj smo še mladi! Samo našim mladoletnim pankrtom se lahko zahvalimo zanje. Pa takooo skrbim za njihovo dobro, a ne očka, miiišek moj? – pocukrano zaprede matrona na sovoznikovem sedežu avtomobila, stokajočega pod težo ondulirane brezoblične gmote sala.

Miiišek pa nič!

Varnost je prvi zakon na cesti! In potem doma! Za njima ostane sladkoben vonj gnijočega trupla.

Vendar... ni tako hudo! Samo čisto navaden človek stoji ob cesti. Z nahrbtnikom, že res! S poštenostjo v njem! A kaj bi vam govoril! Besed ne boste slišali in ne človeka videli! Tako neznansko se vam mudi pred TV. Nikakor ne zamudite limonadaste nadaljevanke! Potem je življenje takooo pusto!

A ne, miiišek?

Postane mi jasno, zakaj nočem TV škatle v svojem domu, veliko raje odidem v divjino, si nabereim regrad za solato in njegove cvetove za sok. Posušim korenine za čaje. Gledam ptice, kako se igrajo v vetru, in jim zavidam krila. Strašim postrvi v že redko čistem potoku in počakam, da metulj sede na vlažno dlan. Vendar vem, da so še pravi ljudje na svetu.

Imel sem in še imam čast poznati jih.

Iz sanjarjenja me zdrami znani zvok zaviranja avta. Nisem opazil, kdaj sem dvignil “stoparsko izkaznico”. Od blizu ni bilo opaziti šoferja za volanom. Oker opel-kadet počasi, previdno zapelje, obrne in ustavi. Tako, na prvi pogled, mora biti letnik '80 ali tam nekje. Moj letnik bi lahko rekel. Z dobro podlago, kar mene zadeva, šur.

Nekaj adrenalinskega veselja mi razvleče usta v škrbast nasmeh, prijazno pozdravim v notranjost, zaslepljen od svetlobe zunaj. Nahrbtnik snamem z ramen.

“Dober dan želim. Proti Ljubljani sem namenjen...” Sedem na sedež, ki so mu že zdavnaj “popustili živci” in se zagledam v lepe oči rosno mlade voznice, ki “ni bila sama”. Lepo napet trebušček mi je povedal, da bo kmalu mamica. Nosečnice so bile zame vedno najlepše, četudi je bila ženska grda kot smrtni greh. Voznica ni sodila

v to “grešno” zvrst.

Narobe! Prav mična se mi je zdela, ko so se oči privadile na svetlobo v avtu. Nežna in krhka je gospodovala volanu, kot bi upravljala svetu. Saj je! Novemu svetu, ki je rasel v njej!

Beseda je stekla kot med starima znancema. Za Petro je bila krščena, ljubka dvajsetletnica, s Krasa doma. V Ljubljano da se pelje po opravkih. Povem svoje podatke, kaj vse sem še govoril, pa danes ne vem. V meni se je utrgal plaz besed, spominov, izkušenj ... čim dlje bi rad bil ob njej! Tople, prijazne besede so se iskriale v tkanju novega prijateljstva, frdamana Ljubljana pa je hotela trčiti v naju. Zakaj ne počí stara pnevmatika, da bi zamenjal kolo? Pol ure bi pridobil! Če bi zmanjkalo bencina, bi šel v London ponj. Peš, z berglami!

In s prekipévajočo dušo, če bi jo slučajno našel!

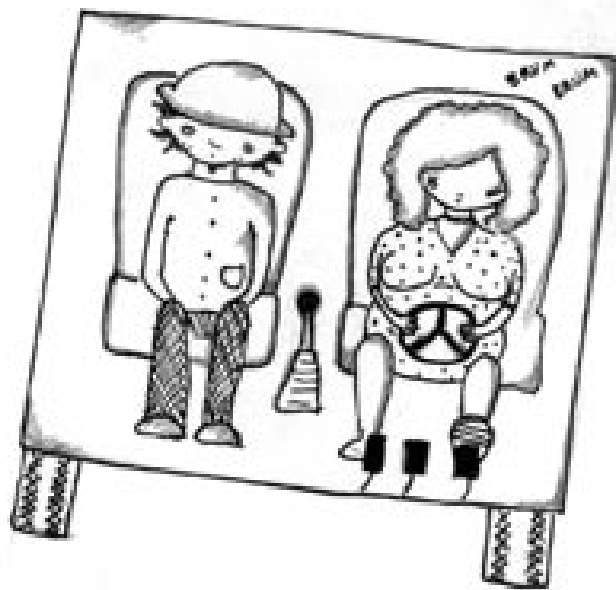
Barvo njenih oči je zabrisal čas. Nikoli pa ne pozabim jasnine v njih. Predirne jasnine široko odprtih oči, v katerih je odsevalo spoznanje trpljenja in žalosti.

Ubil bi ga, kdor jo je ranil! Zadavil! Zmečkal ... a sem le sedel in žlobudral.

“Šest mesecev bo, kajne, Petra?” sem, izkušen, modroval. Jasnino zamenja začudenje, rdečico (se mi je zdelo?) zakrije blesteč nasmeh:

“Res je! Potem bo joj!”

“Se bojiš?” bi najraje namesto nje rodil.

“M-hm! Malo!”

“Nič se ne boj! Ko boš otroka prvič objela, boš vse hudo pozabila! Bil sem zraven, ko sta se rodila moja najmlajša. Žena je bila sicer izmučena in

vsa preč, ampak ko so ji v naročje položili vreščečo štručko, je zasijala s tako lepoto, da sem se še bolj zaljubil vanjo!

“Vsi tako pravijo!”

“No, vidiš! Potem bo najbrž res, a ne!?”

“Bom videla!” se zaskrbljeno nasmehne v cesto.

Vrhnika je ostala za nama. Ljubljansko ravnico s kopico hiš so kolesa kadeta spregledala. Ljubljanski smog je zamenjal cigaretni dim v mojih pljučih. Vsak v svojih mislih letiva v spomine. Pričakovanja. Strahove in želje.

“Že vesta z možem, kaj bosta dobila!?” mi firbec nagaja.

“Ne! Naj bo presenečenje!” se nasmehne.

“Naj napovem!?” se delam Nostradamusa.

“Pa daj!” se zabliška nejevera v jasnini.

“Sin bo!”

“Kako pa veš?”

“Vem!”

Prispela sva v Ljubljano. Stisk rok v slovo. Izmenjava naslova in telefonski številki. Za vsak primer!

Štefan je bil že doma. Objem starih medvedov, ki se že dolgo nista videla, je povedal, da sem dobrodošel v brlogu, ki ga poznam že desetletja.

Na mizi skromno kosilo in prazen krožnik z žlico, ki čakata name. Sinova, vesela, da se spet vidimo, vseprek govori o svojih doživetjih, šoli in sošolkah, ribičiji, košarki. Na mizi eno samo pivo. Ob mojem krožniku. Razdeliva si ga s prijateljem, ki ni nikoli zatajil. Ne kot oče in mož ne kot prijatelj in človek. Štefan je bil enostaven in... popoln. Bil sem doma.

Dnevi so bliskali mimo. Štefova žena Djurdja je okrevala in se vrnila domov izgoret za svoje “dete” še stokrat, če je taka božja volja. Če je taka njena usoda.

Vrnil sem se v svoj brlog.

Čas je brisal spomine.

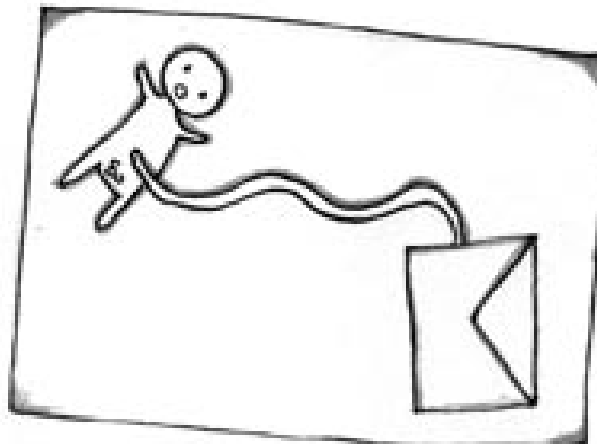
Vsak dan enako...

V bližnji dobravi nabere regrat za solato in nekaj cvetov za dekoracijo. Pri Fišu kupim krvavice, ki jih čislam, in liter mleka. Za jutranjo kavo. Kruha ne, ker ga pečem sam. Že dolgo nimam družine, za katero bi skrbel. Zame bo dovolj!

Ob vrnitvi domov vzamem iz nabiralnika položnice (kaj pa drugega!), razglednico in pismo, pisano s pisavo, ki je ne poznam. Sedem za mizo

in odprem neznano pismo...

“Imel si prav! Rodil se nama je sinek. Ime mu je Jaša. Veselo kobaca po vsej hiši. Čakamo - da prideš na obisk...”

Pogledam skozi okno. Griči. Sama jasnina jih je...

Solata iz regrata ni bila še nikoli tako okusna!

✧ Kralj O'Tone Prvi

Foto * Jaka Adamič, Dnevnik

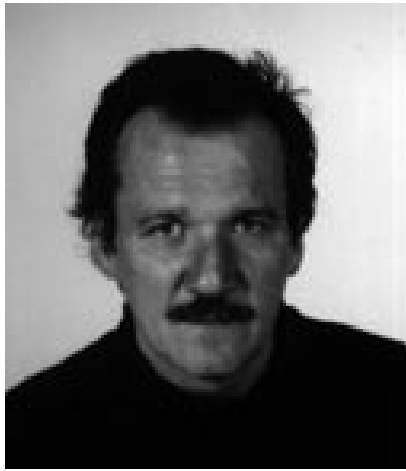
Poraženec

Pred šestimi leti so me deložirali iz hiše, kjer bi moral biti gospodar. Imam trombozo in imel sem stalno razjedo na levi nogi.

Leta 1998 sem odprl svoje podjetje ELEKTRIX d.o.o. Plačal sem vložek 136 tisoč tolarjev iz svojega privarčevanega denarja. Doma je moj brat Brane in njegova mama Ivanka prepričevala že ostarelega očeta, ki je imel isto bolezen kot jaz, da sem zastavil hišo za odprtje podjetja. Takrat je podjetje lahko odprl vsak s stalnim prebivališčem in vložkom 100 tisočakov. Šele nato je prišla dokapitalizacija okoli 15 tisoč nemških mark. Moj bivši brat in bivša mama sta prepričala že hudo bolnega in nezavedajočega očeta, da me je na civilnem sodišču razdedinil, v prepričanju, da sem hišo zastavil za odprtje podjetja. Teden dni kasneje je oče v bolnici umrl.

Nekaj mesecev kasneje je moja bivša mati podpisala mojo deložacijo. Gospodar je postal bogati bivši brat. Nisem imel kam iti. Pristal sem na cesti.

Spal sem v Štepanjskem naselju na vrtu, pozimi pri minus 17 stopinj Celzija pokrit z odejami. Nato mi je pomagal prijatelj Bardi in sem spal v stari hiši pred Sparom v mestu.

Nato so hišo podrli in smo jaz in Bardi in pokojna Marica Jemalko ter ostali prijatelji spali pod mostom na Roški cesti. Tam se mi je noga tako zagnojila (gangrena), da so mi jo morali visoko nad kolenom odrezati. Po bolnišnicah Sežana in Soča sem šel zopet spat k prijateljem pod most. Bardi in ostali prijatelji so mi veliko pomagali. Kmalu po tem mi je pod mostom zmrznila

tudi desna noga. Odrezali so mi tudi to in sicer 4. januarja letos. Bil sem zopet v bolnišnici Sežana, pa Soča. Zdaj sem brez obeh nog.

Preko oddaje Preverjeno mi je pomagal dr. Doplihar, da sem dobil nastanitev v Društvu Materina dušica na Bezenškovi ulici v Mostah. Že nekaj mesecev čakam na invalidsko komisijo in pred leti sem dal prošnjo na stanovanjskem skladu vsaj za skromno sobico. Pa nič odgovora. Tukaj dajem prispevek, dodatno zavarovanje si plačujem sam, od socialne pomoči mi tako ne ostane skoraj nič. Moram »fehtariti« po cesti, da imam za kakšen priboljšek.

Morda mi bo nekega dne zgoraj lepše. Takrat mi bodo ponudili tudi vse, za kar sem v tem času prosil. Tukaj, kjer sedaj živim, vsaj zmrznil ne bom.

✉ Andrej Jančar

P. S. Sram me je svojega priimka!
V Mostah, 29. novembra 2005.

Pesem o asfaltu

Noge bose po mokram asfaltu
v soparnem ozračju po cesti hitjo,
z vsakim korakom za seboj globoko sled pustijo.
Ko vprašam jo, kam gre,
pravi, da še sama ne ve,
pravi, da išče ogenj v naravi,
ko hodi, sploh ne hodi, ampak plava s krili po asfaltu.
Vsa je zasopla, izčrpana in komajda še diha,
zapira oči,
oči zapira,
uboga, uboga Sneguljčica umira.
Gremo, gremo ji vsi pomagat,
iskat ogenj v naravi.
Gremo, gremo vsi z njo plavat,
s krili po asfaltu.

✉ Kim

Umetnik – duševni bolnik

Umetnik je ob pol enajstih zvečer vstal iz postelje, naveličan je bil čakanja prijatelja, ki bi mu moral prinesiti denar od zadnjih risb, kupljenih od njega. Prijatelj je že cel dan rahlo okajen, pije alkohol, pa še kaj pokadi, če ga kdo povabi.

Umetnik trenutno nima za platno in osnovne barve, da bi lahko slikal, zato se je odločil za pisanje. To je njegova četrta knjiga. Tretjo knjigo je poslal v založbo in čaka, če mu jo bodo objavili, da vsaj nekaj zasluži. Ostale knjige pa še niso dodelane. Umetnik je sanjač, upa da bo na kakšnem področju uspel. Saj je umetnik od rojstva.

Živi v neki državni hiši, ker je izgubil hišo in psa, zato ker je pred leti, leta 2000, psihično zbolel. Če si umetnik, si to na vsakem področju. On se je tedaj zavzemal za resnico. Ker drugega ni delal, kot risal, slikal in preprodajal marihuano. Nekaj slik so mu ukradli, ker so bile tako dobre, ampak on od tega ne more živeti, od komplimenta, mislim.

Živel je v neki starejši hiši, prvo nadstropje je bilo njegovo, od psa, punce, prijateljev in kupcev trave. Nekega dne si je nabavil neko literaturo, ki ga je kar odnesla, zraven je seveda kadil prekomerne količine trave. Mislim, da se je umetnik sam spravljal na rob pameti, iskal pa je le resnico.

S travo je toliko zaslužil, da je lahko normalno živel, aja, pa tudi pil je, najraje pivo. Včasih sem bil pri njem na obisku. O njem lahko pišem zato, ker ga le jaz poznam. Mogoče se motim, ampak njega nihče drug ne pozna. Zdaj ima malo prijateljev, razen mene, pa še koga, tudi tistega, ki ga je danes zajeboval in mu ni prinesel denarja.

Ko se je preveč ukvarjal s čudno literaturo, se mu je vse bolj jasnilo, uspel je pobegniti normalno delujočim možganom in je začel uporabljati mnogo več, ni pa vedel, da to območje varuje vesoljska policija. To so neke sile, nadnaravne, prihajajo pa iz zraka.

Umetnika je na neki njegovi poti nekaj preusmerilo, moral se je skriti in tako je razbil šipo na balkonskih vratih, da se je lahko skril. Potem so ga našli in ga bolnega odpeljal v zapor.

Pred tem sta šla s prijateljem z vespo malo na izlet po Dolenjski. Popila sta liter domačega vina in pokadila en joint. Vse skupaj se je dogajalo pred neko vikendico. Kasneje se je umetnik skoraj zastrupil, ker je dal v usta neke oreške, ki so bili tam nastavljeni, skoraj je umrl, saj je bil v njih močan strup. Rešil se je tako, da si je poplaknil usta z veliko vode iz studenca, na katerem so plavalili lokvanji. Na začetku njune poti ju je hotel nekdo ubiti z belim kombijem, za las je manjkalo.

Aja, pred vikendico je bilo vse nekaj čudno, postavljene so bile nove ograde, znotraj katerih so bile srne, ovce in druge živali, izgledalo je, kot da čakajo na Noetovo barko. Ob zidu vikendice pa je bilo razstavljeno eno veliko belo jajce, za njim je pa bila slika črnega mustanga. Odpeljala sta se v dolino, kjer je imel nek tip veliko leseno hišo ob potoku. Tam sta bila dva Rusa, en je v potoku iz kamnov naredil manjši bazen, no ja, pa še jaz sem bil tam, aja, pa rdeča preproga je bila postavljena za umetnika. On je bil edini, ki mu je uspelo hoditi brez glave okrog. Saj je bil zmeraj v stanju meditacije. Ostali niso vedeli v kateri dimenziji se nahaja.

Tam je bil še en hud pes, ki ga je lastnik zaklenil v hišo. Potem smo odšli, umetnik je pa začel dvomit v prijatelja, če je res prijatelj in za katero stran dela. Med potjo sta se skregala, saj ga prijatelj ni razumel, potem sta se pobotala. Bilo je pri nekem gozdu, ko je prijatelj stopil do njega in se hotel pretepati a ga je umetnik z vso silo vrgel ob zemljo. Iz gozda je priletelo 10 netopirjev. Umetnik ni mogel verjeti. Pomislil je, kaj pa, če sem jaz vampir, ali pa sem to bil v prejšnjem življenju. Ko je doma prebiral knjige, je hotel izvedeti samo resnico in nič drugega, ampak zdaj, po štirih letih, se ukvarja s pisanjem, tako kot jaz.

Zgodba, ki vam jo pripovedujem, temelji na resničnih prigodah, ki so se zgodile in se še dogajajo. Kajti on, moj prijatelj do groba, bo verjetno še dolgo živel. Brez njega bi mi bilo dolgčas, od kod bi potem jemal navdih za svoje pisanje.

Bog te živi, Umetnik.

Se nadaljuje.

α Nix (tel. 040/584-481)

Utrinki z literarnega nastopa NISMO V FILMU ob zaključku prvega semestra predmeta Kreativno pisanje Univerze pod zvezdami v Društvu slovenskih pisateljev,

20.03.2006

Foto * Alenka Lamovšek

Prvi semester UPZ so uspešno zaključili (z leve proti desni): Dina, Tomi, Gregor, Tim, Andrej in učiteljica Milena.

OBJEM

Ko usodo zasledujem,
Komu svetujem?
Komu pametujem?
Ulici kraljujem.

Pa obupujem,
Si srečo kujem.
Ko nekaj snujem,
Ne kadrujem.

Ponoči čujem,
Komu modrujem?
Po mestu pohajkujem,
Nasprotniku kljubujem.

Čez ovire poskakujem,
Nikoli ne mirujem.
Pa čevlje obujem,
Skrivnosti varujem.

Življenje pojmujem,
Dogodkom botrujem.
Ideje zasnujem,
Znanje izrujem.
Preteklost zasujem.

Foto * Alenka Lamovšek

Gregor sredi pripovedovanja.

Foto * Alenka Lamovšek

Naš pesnik.

Foto * Bojan Dekleva

Foto * Alenka Lamovšek

Tršica Milena.

»Vse kar sem povedal, sem se zlagal...«

Foto * Bojan Dekleva

Navdušeno občinstvo.

POMLAD

V srcu čutim že pomlad,
v vetru, slišiš, imam te rad.
Ne pokaži cel zaklad
skrivnostno. Imam te najbolj rad.

Zjutraj ptički bodo peli,
otroci rajali veseli.
Zvončki že so zacveteli,
zelenica v obleki beli.

Ko prišlo bo poletje,
drugačno bo le cvetje.
Vedno tvoje bom zavetje,
slišala boš sreče petje.

ŠPELA

Kaj mi bo marela,
Kadar si vesela,
Ne bo udarla strela?
Če kaj glasno boš hotela.

Ko vest je cela,
Tudi koža je debela.

Foto * Bojan Dekleva

Torto presenečenja je naredil Gregor, pek in slaščičar.

Kako to počnejo vesoljci

Novinar: Spoštovani gospod Vsevednik, najprej nekaj osebnih vprašanj. Kdo ste in odkod prihajate?

Vsevednik: Me veseli, da vas zanimajo moje osebne stvari, saj tudi mene. Prihajam iz sosedne galaksije, imenovane Andromedina galaksija. Od vaše Galaksije je oddaljena približno tri milijone svetlobnih let.

N: Saj to je nemogoče, skoraj neverjetno! Ni videti, da bi bili stari nekaj milijonov let, kajti najmanj toliko bi potrebovali samo za pot do nas. Zaupajte nam, kako vam je uspelo!

V: Potoval sem na način Kaj pa otroci vejo.

N: Prosim?!

V: Tehnologija Kaj pa otroci vejo, kaj je to NADsvetlobna hitrost - KPOVKJTNH.

N: Zares očarljiva kratica! Poskusil si jo bom zapisati. Kdo pa ste pravzaprav?

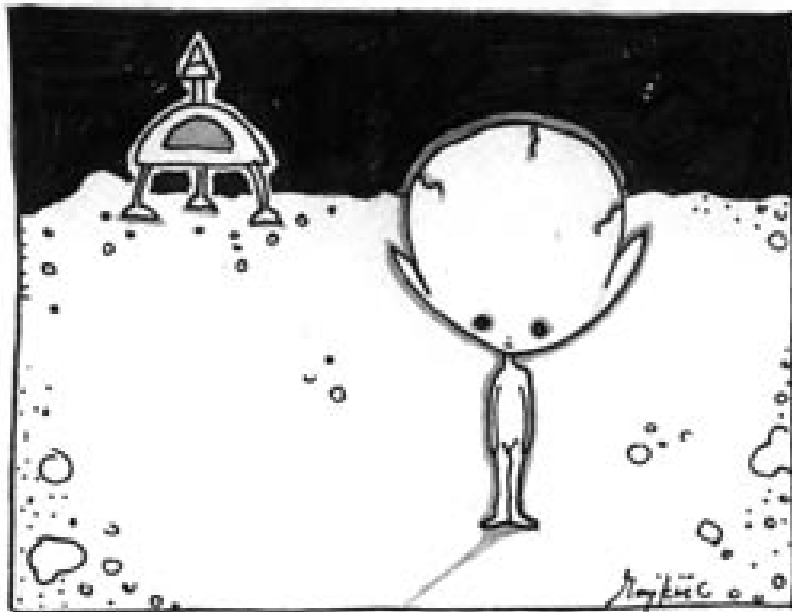
V: Sem popotnik po Vesolju, rojen na planetu, ki je na prvi pogled zelo podoben vaši Zemlji, na drugi pogled malo manj, na tretji pogled pa sploh ne. Naš planet se imenuje planet Zazgled, tudi Zgledni planet.

N: Kaj takega!!

V: Veste, ne potujem le za lastno zabavo. Na vsakem planetu, ki ga obiščem, najprej poiščem stik z njegovimi prebivalci in preverim, če že imajo kak planet, po katerem se lahko zgledujejo. Praksa je namreč pokazala, da tisti planeti, ki se nimajo po kom zgledovati, kaj hitro zaidejo v silne težave, ki lahko pripeljejo celo do propada civilizacije. Ne mislite, da mi nismo imeli zgledov pri drugih! Nikoli ne bomo dovolj hvaležni planetu iz galaksije Traparije, imenovanem Prazgledni...

N: Ali za dobrobit planeta ni dovolj, da staknejo skupaj glave njegovi največji umi?

V: Praksa je pokazala, da nikakor in sploh in oh NE! Potrebna so izjemno široka obzorja, ki se stkejo le skozi pristno komunikacijo z ozvezdno sosesčino. Ali niste malo prej omenjali brezdomstva, ki naj bi bil vaš veliki problem?

N: Prav imate! Vaš čas je predragocen, da bi ga trčila za preveč splošne teme. Saj si bova izmenjala naslove elektronske pošte, kajne, pa bova že še kdaj pokramljala o tem in onem. Torej - kako je pri vas na planetu Zazgled poskrbljeno za brezdomce? Jih sploh imate kaj?

V: Kako da ne! Pri nas so brezdomci zelo močna in dobro organizirana skupina. Na našem planetu pišemo besedo brezdomec z veliko začetnico, takole: Brezdomec. Ker jih spoštujemo! Vsi, ki nismo Brezdomci, se imenujemo Zdomci, tudi pisano z veliko začetnico.

N: Kako bi vi definirali Brezdomca?

V: To je oseba ženskega ali moškega spola poljubne starosti, ki živi pod milim nebom ali takorekoč pod milim nebom. Pri nas

je podnebje na srečo zelo milo, ni takšnih ekstremov kot pri vas. Še ne rojene otroke pa pri nas prištevamo k Zdomcem, saj imajo vendar „streho“ nad glavo.

N: Kaj je glavni vzrok, da nek prebivalec planeta Zazgled postane Brezdomec?

V: Težko bi govorili o enem samem glavnem vzroku. Pri nas je brezdomstvo način življenja. Kar en promil vsega prebivalstva se odloči zanj. Eni se naveličajo zdomstva, drugi imajo to že v družinski tradiciji, za tretje pa ne vem.

N: Kako se vaši Brezdomci preživljajo, s čim si krajšajo čas?

V: Nekateri so zaposleni, celo na zelo odgovornih funkcijah jih najdemo, nekateri bolj ali manj elegantno prosjačijo, za ostale pa ne vem. Pri nas, kot sem že omenil, Brezdomcev pri zaposlovanju ne diskriminiramo. Zahteva se edino določena raven osebne higiene, kar pa je pri nas zelo enostavno: reke so čiste in tople, vsak se lahko v njih umije in opere tudi svojo obleko. Stalno prebivališče Brezdomca se uradno označuje z veliko črko B, stalno prebivališče Zdomca pa je na primer Avenija MCMLXXXIV, Pehotnega Pešpolka 1984/ c. Kaj mislite, koga imajo uradniki rajši?

N: Tega rajši ne bom komentiral! Zdaj pa mi, prosim, odgovorite na moje drugo vprašanje - o kratkočasenju!

V: Z največjim veseljem! Naši Brezdomci so nasploh izredno ustvarjalne osebnosti. Tako jim ne preostaja veliko časa za izbiranje stanovanja in službe, kaj šele za zadrževanje na takšnih krajih. Naši Brezdomci skrbno pazijo na ravnotežje v družbi, da ljudje ne bi premišljevali samo o „resnih“ stvareh, pridobitništvu, politiki in tako naprej in nazaj. Nobena dejavnost na našem planetu nima pravega okusa, če ni začinjena z začimbo brezdomstva! Prav zato jih stalno vabimo k aktivnemu

sodelovanju na vseh področjih, pri vseh naših projektih. So največji strokovnjaki za podrobnosti, ker imajo čas za opazovanje in premišljevanje o tem, kar so slišali in videli neposredno. Mi, Zdomci, smo včasih prepolni posrednih informacij. Preveč smo „napiflani“, če sem iskren.

N: Naše bralce bi močno zanimalo, kako je pri Brezdomcih z zlorabo alkohola in ostalih „substanc“...

V: Med Zdomci in Brezdomci ni najmanjše razlike glede zmernosti pri uživanju alkohola in podobnih dobrot. Z majhno izjemo: kadar na nebu sveti polna Luna, so Brezdomci v nekoliko slabšem položaju, ker ne morejo spustiti rolet, in tako včasih pride do nenačrtovanega izpraznjenja kakšne steklenice več. Ampak tega je kriva Luna, jasna stvar! Še sreča, da starejša od naših dveh lun - luna Tuna - ne sveti več!

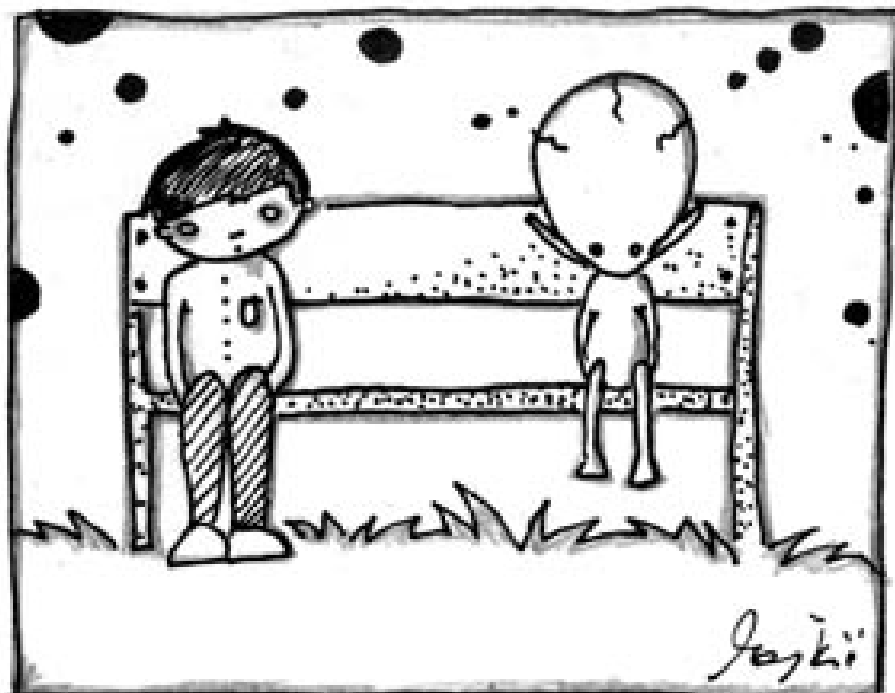
N: Kaj se zgodi, kadar se kak Brezdomec naveliča svojega načina bivanja in bi hotel postati Zdomec? Je takšen prehod lahek ali težaven?

V: Za nekatere je ta preskok težaven, za druge lahek, za ostale pa ne vem.

N: Najlepša hvala za pogovor, gospod Vsevednik!

V: Hvala tudi vam!

» Pogovarjal se je Jure Kunaver

Vrstnica

Spomnim se je, še iz tistih davnih časov, ko klošarjev v Ljubljani še ni bilo.

Takrat so bili le ljudje, ki so hodili po hišah in pozvonili pri vsakem stanovanju. Ko je človek odprl vrata, so mnogi iz žepa povlekli neke zelo zmečkane, že tisočkrat vzete iz žepa, dokumente, ki naj bi pričali o njihovih težavah. To so bila ponavadi zdravniška mnenja o njihovih boleznih. Najbolj se spomnim enega, ki je k nam prihajal redno, morda enkrat na leto. Imel je potrdilo, da ima tuberkulozo in zelo močno dioptrijo, zaradi česar je bil 100 % invalid. Tisto mi je vedno pomolil pred oči in rekel, ali imam kaj za njega. Bil je zadovoljen z vsakim drobižem ali – še pogosteje – kosom kruha.

Takih kot je bil on, torej »potrjenih«, opremljenih z zdravniškimi potrdili ali s potrdili centrov za socialno delo, se iz tistih časov spomnim kakih pet. Kasneje pa so izginili; ne vem, kaj se je z njimi zgodilo in zakaj jih več ni. Morda se je stil (ali moda) iskanja pomoči spremenil, morda pa smo samo v mestu začeli vhodna vrata zaklepati.

No, in takrat enkrat, ko se je scena začela spreminjati, a ko klošarjev v Ljubljani še ni bilo prav veliko, sem začel srečevati to mlado žensko, morda je imela tam okrog 30 let. Moja vrstnica. Vedno sem jo srečal pri Ferentovem vrtu, v bližini Filozofske fakultete, kamor sem pogosto hodil po opravkih. Ona mi je prvič pokazala ta novi stil prosjačenja, za katerega je značilno, da se proseča oseba ne dela ubogega in bolanega in da ne govori, da je lačna. Namesto tega poskuša biti prijazna, duhovita in zabavna, in ne skriva, da prosi za litrco ali kaj podobnega.

Spomnim se, da je ob prvem najinem stiku bila taka, nasmejana, zabavna, odprta, zgovorna. Povsem naravnost je rekla, da rabi za vino. Danes je to nekaj najbolj običajnega, jaz pa sem to takrat slišal prvič in sem bil kar malo šokiran. Ne zato, ker bi rabila denar za vino; to mi je bilo takrat že jasno. Veliko bolj zato, ker tega ni skrivala in je prosila celo z nekim ponosom in dostojanstvom. Nehote sem jo občudoval, ker sem pomislil, kako ona svoje »razvade« izpričuje veliko bolj odprto, kot bi se jaz upal svoje.

Nekaj let kasneje sem jo začel srečevati bližje mojemu domovanju, na Taboru. Menda se je preselila v moj rejon. Še vedno je bila fejš, in spet se spomnim, kako me je naučila nove fraze. Prišla je k meni in rekla: Ej, fehtam tristo na uro, rabim za vino. A imaš kaj zame? Spomnim se, da mi je

bila takrat ta fraza povsem nova, verjetno takrat nisem slišal še niti fraze sto na uro, kaj šele tristo. Morda se sprašujete, zakaj pišem take stvari, vendar je to kratko malo to, kar mi je v zvezi z njo ostalo v spominu. Kar se mi zdi značilno zanjo ... in seveda tudi zame v zvezi z njo.

Ker v resnici je bila ena oseba v mojem življenju. Spomnim se, da sem ob prvem srečanju pomislil, da je luštna, da je seksi. Lahko bi bila študentka. Po izgledu. Na začetku. Spraševal sem se, kako da tako luštna in mlada punca fehta. Spraševal sem se, ali me moti, da fehta; spraševal sem se, kako ona mene gleda in vidi. Tekom najinih srečevanj se je seveda dogajalo, da sem jo že na daleč spoznal in identificiral; konec koncev je bilo takrat in tudi je sedaj zelo malo žensk med klošarji/kami. In potem sem se začel spraševati, ali tudi ona mene prepozna, saj sva se vendar že tolikokrat srečala. A nobenega znaka nisem nikoli opazil, da bi me prepoznala. Saj je vendar na cesti srečevala in fehtala tisoče ali morda deset tisoče ljudi. Koliko je bilo med njimi takih, kot sem bil jaz ...

Potem je minilo veliko let, ko je nisem videl, morda deset. Za tem sem jo videl enkrat ali dvakrat. V spominu imam sceno v parku nasproti železniške postaje, kamor sem takrat pogosto hodil na pošto, ki je bila odprta celo noč. Bili so v grmovju, blizu katerega sem iz neznanega razloga zašel. Poleg nje so bili še kaki trije klošarji. Očitno so fukali, z njo, vsaj nekateri. Gotovo z njo, ki je bila med njimi edina ženska. Bili so nekako na pol goli, na pol slečeni, še najbolj ona. Verjetno sem videl kako golo rit in kako spolovilo. Bili so pijani, se pijansko smejali, premikali brez pravega ravnotežja. Morda sem jih celo videl med spolnim aktom. Tega se ne spomnim natančno. A bil sem spet malce šokiran, ne zaradi seksa, kot zaradi tega, kako se je spremenila v teh desetih letih. Videti je bila vsaj 30 let starejša, starka, menda tudi vsa potolčena in šepajoča. Mokra, poscana. Spraševal sem se, kako da kdo še hoče seksati z njo. S kepo v želodcu sem pohitel stran, voayer.

Nato je minilo spet precej let, ko je nisem srečaval. Nato sem jo pred kakimi petimi leti srečal povsem blizu mojega stanovanja. Bila je zgodnja zima, tam okrog ničle, okoli poldne. Sedela je na klopici. Na pol v nezavesti, na pol v zavesti, verjetno močno pijana. Povsem sesuta, lupina od človeka. Precej prazna lupina. Ne vem kaj mi je bilo, verjetno sem med običajnim hitenjem imel čas in bil opremljen s pozitivno energijo. Usedel sem se k njej na klopcu in se poskušal pogovarjati z njo. Šlo je zelo težko, ker me je komajda slišala oziroma je dajala le malo

znakov, da se zaveda moje prisotnosti. Spraševal sem jo Kako ste gospa? Je v redu z vami? Ste lačni? in podobne stvari. V nekem trenutku se je njena roka znašla v moji. Ne spomnim se, ali sem jo sam prijel, verjetno ne. Bolj verjetno sta se najini roki nekako nezavedno srečali. Spomnim se, da je bila njena roka zelo mrzla in pa tega, da me je držala za roko presenetljivo trdno in – lahko bi rekel – pohlepno. Kot da me noče spustiti. V nekem trenutku mi je postalo ob sporočilu njenega močnega stiska neprijetno; prestrašil sem se, da me ne bo več spustila. Ne spomnim se, kaj je bilo potem; gotovo sem čez nekaj časa odhitel naprej po svojih opravkih.

Zvečer istega dne sem se vračal domov. Bilo je precej mrzlo, na cesti so bile zaledenele luže. Ko sem prišel pred hišna vrata, sem opazil, da pred njimi sedi ona, naslonjena na vrata. Bila je poscana in posrana, okoli nje se je širila luža, ki je morda na oddaljenih mestih že zmrzovala. Tudi na njeni obleki se je moker madež iz mednožja razširil že vsepovsod. Zaradi mraza ni zelo smrdelo. Imela je dve ali tri vrečke, ki so bile razmetane okrog nje, iz njih pa so bili bolj ali manj raztreseni njeni predmeti, na videz same nekoristne smeti. Bila je nekje drugje, odsotna, morda nezavestna. Spraševal sem se, odkod zdaj ona na mojih hišnih vratih. Kakšen čudež je to bil? Ali je bil slučaj? Gotovo slednje.

Pomislil sem, da je to verjetno njen konec. Da je na tem, da zmrzne, ampak da je to morda v njenem stanju tudi najboljši konec. A seveda sem se te misli tudi prestrašil in bilo mi je nerodno pred samim seboj, da tako premišlujem. Moj praktični problem pa je bil, kako naj vstopim. Če bi vrata odklenil, bi se ona kratko malo zvrnila nazaj na glavo na beton. Druga možnost je bila, da

jo nekako premestim kak meter stran, tako da bi bila naslonjena na zid poleg vrat. V tem primeru bi jo moral, vso umazano in mokro, prijemati. A hkrati je tudi nisem hotel pustiti zunaj, saj mi je bilo jasno, da bi potem zelo hitro zmrznila.

Odločil sem se, da jo nagovorim in jo malo trepljam, da se zbudi. Šlo je težko. Ko je prišla k sebi, ni bilo videti, da bi ji bilo kaj hudega ali da bi jo kaj bolelo. Nekaj je mrmrala, jaz pa sem jo počasi porival v stran, da bi lahko vstopil v hišo. Takrat se je zbistrila, me osredotočeno pogledala in začela govoriti: O, jaz pa vas od nekod poznam. Poznam vas, poznam vas, od kod vas že poznam? Postalo mi je neprijetno, bal sem se, da me bo prepoznala – a kot kaj le bi me lahko prepoznala? Kot karkoli, a v tistem nerodnem trenutku si nisem želel, da bi me prepoznala kot karkoli oz. da bi me s tem – v mojih dilemah – navezala in zavezala h kakim dejanjem. Nenadoma pa je rekla: Ja, zdaj pa vem kdo ste, vi ste tisti, ki ste mi danes na klopici dali roko, za roko sva se držala, dolgo sva se za roko držala, zdaj pa vem, vi ste tisti gospod ... Ob tem me je gledala, kot bi videla angela iz nebes ... ali pa je bila to moja projekcija in želja ... da bi lahko bil zanjo angel iz nebes ... da bi lahko kaj spremenil, kaj naredil zanjo ... Takrat me je prvič v vseh teh desetletjih prepoznala ...

Ganila me je in postalo me je sram, da sem jo porival stran. Kot da bi ona to videla, je začela govoriti Spustite me noter, vsaj za malo me spustite noter, spustite me noter ... To je bilo ravno tisto, o čemer sem premišljeval. Ozrl sem se naokrog, da me kdo ne bi opazil, in jo povlekel v vežo. Bila je težka in mlahava kot vreča in k temu premikanju ni sama prispevala čisto nič. Za njo se je vlekla sled rjave mokrote ...

V tistem času smo v naši hiši precej intenzivno nameščali ključavnice na vsa vrata (hišna in dvoriščna) ter vzpostavljali navado njihovega obveznega zaklepanja. Mislim, da sem bil edini proti temu, sostanovalci pa so govorili, da prihajajo v nezaklenjene veže ponoči pijanci in klošarji, lulajo v naše veže, da obstaja nevarnost vlomov, itd. Zaradi tega si nisem prav nič želel, da bi sostanovalci vedeli, da spuščam v našo skupno vežo tako umazano in smrdeče bitje. Spomnim se, da sem jo namestil v nek kot, nato pa hitro stekel v svoje stanovanje, da me kdo ne bi videl. Imel sem občutke slabe vesti, malo zaradi nje, malo zaradi sosedov in nisem vedel, ali sem naredil prav, in kaj bi bilo sploh prav storiti. Morda sem si celo nastavljal moj HI-FI na večjo glasnost, da ne bi slišal, kaj se spodaj dogaja.

Čez dva dni je pozvonila pri meni soseda iz najvišjega nadstropja. Vprašala me je, če vem, da je bila v veži ena klošarka in da je bilo potem vse umazano. Jaz sem se menda delal malo neumnega, potem pa je ona rekla: Veste, jaz pa kar mislim, da ste jo lahko samo vi iz hiše noter spustil, ker ne vem, kdo drug bi kaj takega naredil. Bilo me je malo sram, malo pa sem bil vesel, da me je soseda na nek način prepoznala. Mislim, da mi je potem povedala, da je zadevo nekdo prijavil policiji, ki je žensko odpeljala. Spomnim se še, da sem pomislil, da bi moral to že sam storiti, čim prej poklicati policijo ali rešilca, da bi jo spravili nekam na toplo in ji nudili ustrezno pomoč.

Tega se spomnim. A rad bi vedel kaj več o njej. Ker je še vedno v meni, ker me še vedno vznemirja. Moja vrstnica. Kdo je bila, od kod je prišla? Kakšna je bila njena življenjska zgodba in kaj je bilo z njo po najinem zadnjem srečanju?

Če jo kdo pozna ali kaj več ve o njej, naj mi prosim sporoči.

✉ Bojan Dekleva

Na kavici z Marjanom

Ponedeljkevega sončnega a dokaj mrzlega popoldneva po naključju srečava v centru brezdomca Marjana. Spomniva se ga z naslovnice revije Kralji ulice. Pozdraviva ga, nakar se začne pogovor. Zmenimo se, da gremo na kavo v bližnji bar. Pogovor je prijeten in sproščen. Med pogovorom Marjan pove, da rad recitira pesmi, zato ga spodbudiva, naj kakšno pove za revijo Kralji ulice. Recitiral nama je pesem Toneta Kmetca, Spomin na očeta.

Ob tem nama je tudi povedal, da je dosti hodil po svetu (delal je npr. v Sibiriji), pri tem pa je zelo pogrešal svoj dom, domače. Pesem mu je ljuba, ker posredno izraža, kako zelo so mu v tistih trenutkih manjkali najdražji.

✉ Sanja in Karmen

Spomin na očeta

*Mnogo let je že minilo,
kar odšel si v širni svet,
misli moje pa želijo,
da nazaj se vrneš spet.*

*Ko prihajam v rojstno hišo,
pravkar so večerjali,
vsi sedeli so za mizo,
le očeta zraven ni.*

*Ljuba mati, kje je oče,
da podava si roko,
sinko to je nemogoče,
on že v ranem grobu spi.*

*Ob potoku žuborečem
drobnih rožic sem nabral,
jih ponesel v kraj nesreče,
tja na grob sem se podal.*

*Ljubi oče vstani gori,
da boš videl rožice,
ki krasijo grob prerani,
sinko tvoj nabral jih je.*

*Kje so tisti zlati časi,
ko sva midva srečna b'la,
skupaj sva hodila k maši,
zdaj pa konec je vsega.*

Foto * Marko Horvat

Zgodba

Ko sem izgubil očeta, me je mama začela izkoriščati. Ker nisem mogel prenašati njene pijanosti, sem se začel z njo prepirati. Ona pa mi je zaprla vrata in mi rekla, da nimam več vstopa in tako sem ostal sam, brez staršev in na cesti. Na začetku sem mislil, da ni več rešitve, zato sem razmišljal tudi o samomoru. Za tem sem se srečal s prijateljem, ki je tudi sam na cesti. Pokazal mi je Stigmo, kjer se zbirajo brezdomci. Tja zahajam sedaj tudi jaz, ker mislim, da mi zaposleni v njej zelo veliko pomagajo.

✉ B. G., 20 let

Ivo je duša in car ulice

Ivo je duša, ker je dober. Včasih tudi preveč dober. Ljudje ga ne razumejo. Mislijo, da je klošar, pa ni res. Res pa je, da je car ulice. Res je tudi, da je bolan. Je invalid že od otroštva. Ko se je rodil, so se njegovi starši borili za njegovo življenje. Ostal je ob pomoči inkubatorja in - božji pomoči. "Naslednja nesreča me je doletela," nadaljuje nedeljski pogovor na ulici (pod nadstreškom nekega bloka), "ko sem padel v zmrznjeno lužo za napajanje krav in drobnice. Prehladil sem si ledvica in mehur, kar je povzročalo močenje postelje, zlasti kasneje, ko sem več let pil kot vol."

Po premisleku nadaljuje: "Danes pijem kot človek, kot car ulice. Pijem čaj in sokove in kavo. Kako pa mi je to uspelo? To vam moram povedati zato, da me bo kdo posnemal. Bilo je težko, nadčloveški napor, kar pomeni, da sem zmogel samo z božjo pomočjo. Leta 1998 se je v moji glavi rušilo. Začelo se je ob očetovi smrti 31. maja na binkošno nedeljo. To je božje pred-znamenje za moje boljše življenje. Oče je bil zlat, zelo dober. Ljubeč oče do otrok in mož do matere. Potem je istega leta pogorela domača

Praviš, da se iščeš

V meni si bila ti. Velikokrat sem ti ušel. Nosil sem te vedno s sabo. Rada me imaš a si pokvarjen egoist. Praviš, da se iščeš. Ali se spomniš, da si se našla v meni? Živim, a silite me, da zanemarim bolno srce in uporabljam samo razum. Tisti, ki me imajo radi vedo, da imam ranjeno srce. Dušo mi bo ozdravila dobra vila in prijatelji mi bodo razkrili, da nisem sam.

✠ Kavica

hiša, baraka, zaradi električne napeljave. To je zame zopet pomenilo - porušeno notranje ravnovesje. Zgodilo se je, da sem decembra zmrznil v Cukrarni. Zavetišča, kjer sem sicer bival, sem se ogibal. Moral sem narediti življenjski magisterij! Kaže, da mi je bilo to že prej usojeno, samo nisem verjel, da bo šlo tako hitro. Moj življenjski magisterij je amputiranje več prstov na nogah zaradi ozeblin. Takrat sem si ukazal ukaz vrhovnega poglavarja Boga, ki je bil tudi moj ukaz: Ne boš več zaužil alkohola! Tega se držim že sedem let."

Se nadaljuje...

✠ Ivo, 47 let

✠ Zapisala Milena Hostnik, dne 05. 03. 2006

Foto * Jaka Adamič, Dnevnik

Lukijada

Tisti, ki smo siti izkoriščanja na gradbiščih in v raznih proizvodnjah... Namreč delo na sivo, kot bi lahko označili vsako službo, kjer si suženj nadrejenega, žrtev fleksibilne zakonodaje, ko so stroški malice in prevoza vračunani v urno postavko. Včasih celo na delovnem preizkusu neprijavljen in nezavarovan. Zakone itak pišejo tisti, ki so v pisarnah na mehkem in toplem, z vsemi ugodnostmi. Imajo dobro plačo in ne pomislijo, da se negospodarstvo financira iz gospodarstva.

Tokrat bi govoril o njih, kapitalistih, ki se jim zdi delovna sila, da ne rečem tlačanstvo, samoumevno.

Foto * Jaka Adamič, Dnevnik

Tomi in Luka, ulična prijatelja.

Kot sem začel na začetku, bi se naveličan čakanja na zasluženno mikro plačo spotaknil ob socialno službo. Nekajkrat sem zaprosil za denarno pomoč in vsakič so mi vse prej kot olajšali. Vedno znova sem moral dopolnjevati vloge, čeprav so bile zahteve nerazumne. Pa pogledjmo moj primer: izpolnjen vprašalnik poskušam oddati, pa glede osebnega prebivališča ni dovolj osebna izkaznica, moram pa tudi dokazati, da nisem (na novo) kupil delnic in nepremičnin, kot da to ne bi bilo razvidno iz prejšnjih vlog. Prinesem potrdilo o rubežu pri starših zaradi negativnega stanja na banki, pa zahtevajo še izpisek za šest mesecev (če bi kaj dobil, bi mi zarubili). Rubeži pravijo, da zarubijo tam, kjer imaš prijavljeno prebivališče, v mojem primeru staršem. Potem pa naj bi starši od tebe iztožili denar.

Potem nazadnje prinesem še formular dohodkov staršev upokojencev, ki imata pokojnino za katero niti davčne napovedi ne izpolnita. In za konec, ko sem izgubil mesec, izvem, da bom dobil 15 odstotkov manj podpore saj s starši, ki jim plačujem stroške bivanja, nimam najemne pogodbe. Dobil bom slabih 40 tisoč.

ODZIVI BRALK (SMS-i)

1. Kar tako naprej. Imejte upanje. Še vedno je na svetu veliko ljudi, ki verjamejo v vaš uspeh.
2. Včeraj sem kupila časopis. Preden sem ga začela brati sem razmišljala o podobni temi: poskušala sem ugotoviti kako se berač počuti tik pred prvo prošnjo za denar. Ker si česa takšnega ne morem predstavljati, je lahko to tudi namig za pisanje. Nikoli nisem bila nesramna do Kraljev. Priznam pa, da se mi je za malo zdelo, ko so me v petih min trije prosili za denar. Lep dan in veliko uspehov.
3. Živjo, pohvala za časopis

Kralji ulice... Z njimi se dnevno pogovarjam in jim dam kak tolar in cigaret... Na sliki na strani 27 je moj Kralj. Odnese mu bom to sliko, da se vidi. LP, srečno. Špela

4. Vsa pohvala KU. Predvsem O'Tonetu pri katerem sem kupila časopis pri trgovini Tuš. Super ste. Še bo padel kakšen tolar.
5. Prebral sem tvoj članek v KU. Super! Če in ko te srečam, se bo našel kakšen drobiž, kako povabilo na pivo. Lep sonček Tomaž

NEKATERI ODGOVORI AVTORJA

- * Odgovor bralcu glede kritike o verski vsebini križanke v telefonskem pogovoru: 1. Spoštovani gospod, veste, versko je včasih tudi zgodovinsko. Pri naši reviji sodelavcev namreč ne razločujemo po pripadnosti. 2. Ne moremo nadzirati vsakega prodajalca (za zdaj). Na vas kupcih pa je, od koga jo boste kupili. Če ste brali članek o sorodnih revijah na tujem, ste lahko opazili, da je prav od kupcev odvisno od koga bodo kupovali.
- * Ga. Aidi se zahvaljujem za sms in jo bom v prihodnosti poklical glede članka: pomoč otrokom žrtvam nasilja.
- * Tomažu pa: vem kje sva se srečala, hvala
- * Vsem se lepo zahvaljujete za odzive.

opaža: ✉ Luka
piše: ✉ Tomi

pripombe in pohvale
040/554-825

Pomlad v parku

Hodim že prehojeno pot,
še enkrat isto – polno zmot,
še enkrat ljubim te zaman,
še enkrat prazen je moj dan.
A ne odneham,
sam sem kriv,
da dan je moj le črnosiv.
Pa hodim s sklonjeno glavo,
nad mano težko je nebo,
a jaz vesel sem,
še bom pil,
ker sem srečen,
da sem živ.

✉ Kralj – Janko

Možnost uveljavljanja oprostitve plačila RTV prispevka za prejemnike denarne socialne pomoči

Prejemniki denarne socialne pomoči (po zakonu o socialnem varstvu) so oproščeni plačila RTV prispevka. Ta informacija je mnogim še vedno nepoznana. 32. člen Zakona o RTV Slovenija (Uradni list RS, št. 96/05) določa skupine zavezancev in pogoje za oprostitvev RTV prispevka. Med skupne zavezance, ki so lahko oproščeni plačila prispevka, člen uvršča tudi prejemnice/ke denarne pomoči. Izpolnitev pogojev se določa na podlagi pravnomočne odločbe Centra za socialno delo.

Pomembno je, da je prejemnik denarne pomoči hkrati zavezanec za plačilo RTV. Pravica namreč ni prenosljiva. Možna pa je sprememba imetništva sprejemnika z zavezanca (ki ni upravičenec do denarne socialne pomoči) na družinskega člana, ki je do denarne pomoči upravičen.

Za spremembo imetništva je potrebno izpolniti obrazec, ki je dostopen preko spletnih strani RTV Slovenija, na vašo zahtevo pa vam ga bodo tudi posredovali.

Oprostitev velja za čas veljavnosti odločbe Centra za socialno delo. Slednje pomeni, dokler je oseba upravičena do prejemanja denarne pomoči. Ob prejemu nove odločbe (če je prišlo do prekinitve oz. je veljavnost prva pretekla in ste pravico znova uveljavljali) je pravico do oprostitve plačila RTV prispevka potrebno ponovno uveljavljati - vložiti je potrebno novo vlogo in ji priložiti novo pravnomočno odločbo o priznani denarni socialni pomoči.

Za pomoč pri izpolnjevanju vloge se lahko obrnete na strokovno/ega delavko/ca krajevno pristojnega Centra za socialno delo, torej Centra v kraju, kjer ima oseba prijavljeno stalno prebivališče. Seveda pa tudi na nevladne organizacije.

✉ Pripravila Dragica Fojan

Prostor, kjer je preživljanje prostega časa še zastoj

Avtonomno kulturno cono Metelkova mesto je sredi aprila 2006 spet pretresla grožnja o rušenju objektov, ki AKC Metelkova mesto sestavljajo, začevši s stavbo, poimenovano Mala šola.

Avtonomna kulturna cona Metelkova mesto poleg vseh drugih funkcij, ki jih za meščane opravlja, vedeli ali ne, nudi zatočišče mnogim »izobčencem«, ki se ne počutimo doma v vladajočih ideologijah, kulturah in praksah.

V pomanjkanju javnega prostora (beri: kotička, kjer bi lahko tudi brezdomec v miru pojedel svojo malico in srečal kakšne prijazne sogovornike, ki ga ne bi s prezirom gledali med tem, ko pospravlja vse svoje imetje v nahrbtnik ter kjer lahko brezplačno vedri, ko vreme brezdomcu ni naklonjeno), prav prostori kot je Metelkova mesto predstavljajo nujno potrebno protiutež vsesplošnemu ograjevanju, razmejevanju in lastninjenju.

Zato se člani metelkovske delegacije Kraljev ulice (tisti, ki AKC Metelkova mesto s pridom uporabljamo), veselimo, da Mala šola še stoji. Želimo si, da avtonomne cone kot je Metelkova mesto vzdržijo, saj jih tudi Kralji ulice še kako potrebujemo.

Pletenje pred Malo šolo.

Foto * Nenad Maras

Notranjost Male šole, ki jo je leta 2002 zgradila rokodelska asociacija "Axt & Kelle" iz Nemčije, stenske poslikave pa sta naredila Tina Drčar in Bine Skrt za diplomsko delo na Visoki šoli slikarstva v Ljubljani.

Streha nekdanje tovarne Rog začasno zaposlena

Pretekli mesec smo na razstavi Temp v ŠKUCu lahko videli, da je v centru Ljubljane mnogo neuporabljenih prostorov, ki propadajo med tem, ko čakajo na ureditev lastniških razmerij ali pa jih njihovi lastniki puščajo propadati iz kakršnihkoli že razlogov. Na drugi strani mnogi posamezniki ali še neuveljavljene skupine ustvarjalcev in različnih pobudnikov civilnih gibanj nimajo prostorčka za združevanje, kjer bi lahko udeležali svoje zamisli, ki mnogokrat presegajo miselnost lastninjenja ter imajo potencial odpirati nova obzorja v razmisleku o uporabi in pomenu prostora.

Zapuščeni prostori, naj bodo še tako zanemarjeni in za mimoidoče neugledni, pogosto nudijo začasna zatočišča brezdomcem. Ker pa so tako imenovane baze nezaklenjene in njihov status negotov, tudi njihovičasni uporabniki vanje redkokdaj vlagajo in zanje redkokdaj skrbijo. Ravno zaradi problemačasnosti to težko postanejo pravi domovi, kjer bi lahko brezdomci puščali svojo lastnino in kjer bi lahko ponoči brezskrbno zatisnili oko. Pobuda, ki te dni prihaja iz Roga, je nova v tem, da jičasnost v smislu vlaganja energije ter časa v prostor ni ovira, pač pa jo je sprejela kot dejstvo, odsev in značilnost negotove in spreminjajoče se družbe, kjer je vsak posameznik nomad in kjer ideja dokončnega smisla tone v pozabo.

Tovrsten premik na področju rabe prostorov lahko razumemo kot dragoceno protiutež zdaj že preveč ustaljeni rabi prostorov, katere osnovni in na videz nepremagljivi princip je le dobiček. Slika prihodnosti, v kateri zaradi visokih nebotičnikov in reklamnih panojev vsepovsod, niti sonce več ne seže do ljudi, je grda nočna mora, ki si je ne želimo in se v njenem udeležanju želimo udeleževati tako malo, kot se le da.

Namesto tega si želimo več odprtih, s soncem in ne neonskimi lučmi obsijanih prostorov, katerih bog ne bo profit, pač pa bo v njih mogoče udeležati raznolike zamisli in srečevati raznolike, s soncem obsijane ljudi.

Nagrada za reportažno fotografijo

Fotograf, tudi prijatelj Kraljev ulice, Jaka Adamič (sicer fotoreporter Dnevnika), je sredi aprila prejel nagrado Društva novinarjev Slovenije Bratstvo resnice/ Consortium veritatis za reportažno fotografijo. Kralji ulice mu iz srca čestitamo!

Foto * Bojan Dekleva

Transparent v Zvezda parku.

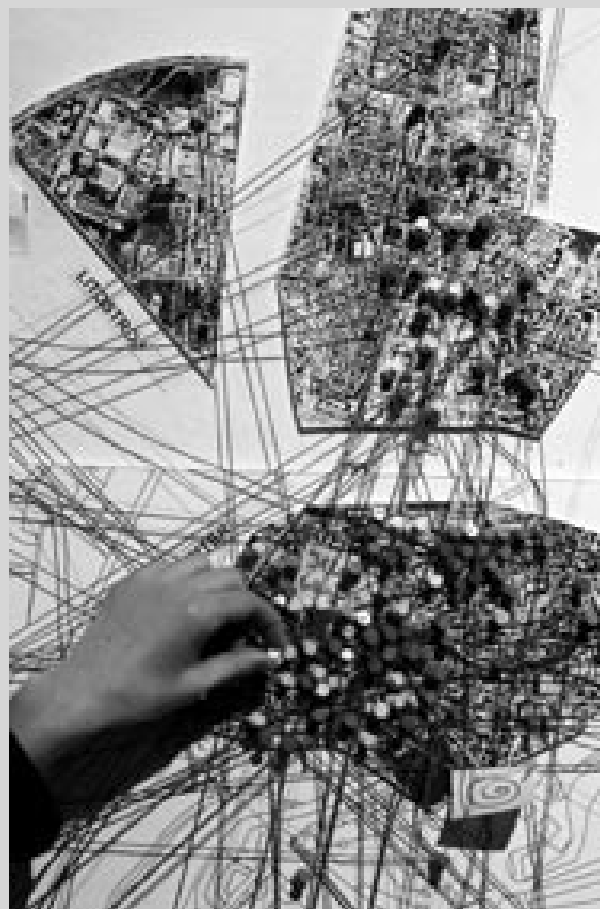

Foto * Jaka Adamič, Dnevnik

»Kam v Ljubljani hodite s prijatelji na kavo?« Zabiranje risalnega žeblička v Center. Del razstave v ŠKUCu ki se je ukvarjala s problematiziranjem rabe prostora.

Kralji ulice prvič v Celju...

Mesto Celje je bilo 25. marca 2006 deležno posebne pozornosti, saj ga je obogatila stojnica, kjer je bilo mogoče prvič videti prvo slovensko revijo o brezdomstvu in podobnih socialnih vprašanjih. Pogum za predstavljanje revije smo zbrale tri študentke socialne pedagogike iz Ljubljane, ki smo mimoidočim vneto razlagale za kakšno revijo gre in se zelo razveselile, če jo je kdo od njih že poznal. Čeprav je bila to že tretja številka revije (prvi dve številki sta se prodajali samo v Ljubljani), lahko rečemo, da so si Celjani zaželeli reden mesečni nakup. Že pri okraševanju stojnice so ljudje z zanimanjem prihajali in nas spraševali po reviji. Po kratki razlagi je bilo kar nekaj takih, ki so obljubili, da se bodo vrnili kasneje, ko bodo revije dostavljene na stojnico. V stik smo stopile tudi s celjskim zavetiščem za brezdomce, od koder naj bi prišli pravi ulični prodajalci. Tudi vreme je bilo na naši strani in okoli desetih zjutraj so celjske ulice v središču mesta bile preplavljene z ljudmi.

Interes za revijo je hitro naraščal. Ker pa je v navadi, da so prodajalci revije ulični kralji sami, nismo prav dobro vedele, kako začeti prodajo brez njih, še zlasti, ker so ljudje sami prihajali do nas in želeli imeti to revijo. Eni so prihajali iz čiste radovednosti in le prelistali revijo, drugi so vedeli, po kaj so prišli in so želeli kakšen izvod še za svoje prijatelje, nekateri so se prišli le zmrdovali, češ da pomagamo klošarjem priti do denarja, ki ga itak porabijo za alkohol ali drogo, spet četrti so z zanimanjem ošvrknili naslovnico in že v istem trenutku segli v denarnico po 200 tolarjev ali več.

Ko je že izgledalo, da bomo lahko revijo prodajale edinole same, saj nam je dokončno postalo jasno, da celjskih kraljev ulice ne bo, ker so se nekje na poti od zavetišča do centra mesta skrivnostno izgubili, sta nam na pomoč priskočila dva ljubljanska kralja, ki sta ulični prodaji dala tisto pravo dušo. Prodala sta kar nekaj izvodov, saj so Celjani z veseljem kupovali tudi prejšnji dve številki, tako da domače ulične kralje izzivamo, da do naslednje številke zberejo pogum in se prodaje lotijo tudi sami. Celje si namreč želi svojih prodajalcev, ki bodo ulični prodaji dodali pridih domačnosti in med liste revije vnesli tudi svoje črke.

Prodaja tretje številke revije Kralji ulice se je zaključila okoli ene ure popoldan, saj so ljudje na ulicah poniknili in te so postale prazne ter neslišne.

Me zagotovo pridemo tudi naslednji mesec, saj potihoma upamo, da bodo ljubljanski kralji uspeli svoje celjske kolege seznaniti s svojimi spretnostmi ulične prodaje [več o tem v naslednji številki]. Kakor koli že, »with or without you«, naslednja številka Kraljev ulice v Celju zagotovo bo!

✧ Klavdija, Sabina in Anita,
Študentke socialne pedagogike, 3. letnik

Foto * Črt Cenc

Predstavitev marčevskih Kraljev ulice v Celju

∞ in Mariboru

Isti dan kot v Celju smo naš cestni časopis predstavili tudi Mariborčanom. Delegacijo sodelavk Kraljev ulice so sestavljale študentke tretjega letnika socialne pedagogike: Nina, Špela, Simona, Branka, Andreja in njihovi prijatelji. Sobotno dopoldne je delegacija preživela podobno kot celjska. Na Trgu svobode se nam je pridružila skupina mariborskih brezdomcev. Predstavniki ljubljanskih prodajalcev so Mariborčane obiskali, ko so končali obisk v Celju. Ko smo pospravili stojnico, smo se odpravili v mariborsko Zavetišče za brezdomce na Ruško cesto, kjer smo pustili nekaj paketov revij Mariborskim prodajalcem.

Foto * Špela Razpotnik

Dnevnik lopova, drugi del

Kraj: Povšetova 5, soba 68

Čas: Četrtek, 1.12.1994

Ura je 13.50, grem k zobarju. Prej pa še opišem, kaj se je dogajalo potem, ko so naju z Žigo dobili kifeljci.

Dogodki, ki so sledili ne bodo natančni zaradi moje pijanosti in šoka. Kot vedno ob problemih s policijo, sem najprej pomislil na starše, na njihovo pridiganje in moje izmikanje. Sledila je groba policijska rutina. Najprej so naju z džipom odpeljali pred PP center, kjer mi je Žiga v slovo rekel: »Vse je v redu. Odgovornost bom prevzel nase. Rekel jim bom, da sem džanki in da sva kradla zame.« Njega so odpeljali v poslopje, mene pa na kraj zločina. Mlada policaja, najverjetneje novince, sta poskušala z začetniškimi prijemi, ki jih znam že na pamet, izvleči iz mene čim več. Mislila sta, da gre za več vlomov. Neprizadeto sem jima stregel z odgovori, ki jih prav tako znam na pamet in jima paral živce. Pozneje sem se tudi sam znašel v čakalnici PP centra. Videl sem kako iz kleti v prvo nadstropje peljejo Žigo. Po izgledu sodeč je bil zdelan, pretepen, nekako neboljen in skesan. Še tistih

par sekund, ko sva se spogledala ni poskušal pokazati niti malo dostojanstva. Bolj važno mu je bilo blefirati skesanega revčka. Policaji vedno pritisnejo na tiste, ki pokažejo šibkost. Med zaslišanjem so ga imeli v bunkerju (v kleti), kjer mu niso pustili spati. Imel je kontrolo na deset minut. Sam sem nemoteno spal v preddverju. Na prvem zaslišanju so spraševali kaj je kdo ukradel. Sledil je zapisnik o zasegu predmetov. Na zapisniku sem opazil tudi lastno denarnico in protestiral. V njej je bil moj denar. Policist je odgovoril: »To, da je denar tvoj, boš moral še dokazati.« Odgovoril sem mu z zvišanim tonom: »Ne, ti boš meni dokazal, da denar ni moj!« Pozneje sta me obdelovala dva. Prepričana sta bila, da me bo njuno kajenje in pitje kave spodbudilo k pogovoru. To me ni ganilo, zato sta me vprašala za domači telefon. Obvestila sta moje starše. Razjezil sem se, ker sta budila moje starše, čeprav sem polnoleten. »No, no a si se premislu, a?« mi je potem rekel eden od njiju. Rekel sem jima: »Pa kam mislite, da boste prišli s temi kvazi inteligentnimi forami?« Moja pripomba ju je za trenutek okamenela, potem pa mi je eden s škodoželjnim nasmeškom odgovoril: »Kaj si se pa tko razjezu mulc?« »Komu ti mulc?! A smi fotr?« sem mu odgovoril. Vstal je, prišel do

mene, me udaril in zbilnatla. Medtem ga je drugi začel miriti. Usedla sta se na svoje stole, se umirila in prižgala cigareto. Poslala sta me nazaj v preddverje, eden pa mi je še zabrusil: »Kako si že reku mulc? To so pa naše inteligentne fore.« Potem spet čakanje za steklom. Videl sem priti in oditi očeta. To me je zmedlo. Kaj pa jaz? Prej sem se

bal in mislil kako me bo nadiral v avtu, zdaj pa bi dal vse, da bi šel z njim. Spet čakanje, spanje. Ob svitu je prišel k meni neki policist z zapisnikom o zasegu in zapisnikom o vrnitvi predmetov. Pozanimal sem se, zakaj sem še tu. Policist mi je razložil, da grem direktno na sodišče nekaj čez dve. Potem se mi je pridružil še Žiga. Vklenili so naju skupaj in lisice prekrili tako, da so nama čez obesili njegov džeki. Na sodišče smo šli peš, ker ni bilo daleč, spremljala sta naju dva policaja. Tožilko smo čakali dobro uro. Najprej sem bil zaslišan jaz, nato on. Vse je potekalo počasi. Kri mi je stopila v glavo, ko je tožilka predlagala pripor. Za Žigo isto. Med čakanjem sva se pogovarjala s policajema, ki ju je zanimalo vse o drogah. Naju pa je zanimalo vse o priporu. Sledilo je soočenje. Najine izjave se niso ujemale.

Po temeljitem pregledu s strani paznikov sem prišel v zapor. Najprej sem bil zmeden. Patuljak mi je na hitro razložil, za kaj gre. Začelo se je prelomno obdobje v mojem življenju. Na začetku sem pomislil na samomor. Ne, tako lahko se pa ne bom dal.

Sedaj sem tu že domač, prilagojen. Spremenil sem se. Udejanjati sem začel svoje notranje želje po ustvarjanju (ta dnevnik), postal sem radoveden (v sredo sem mami naročil knjigo o psihologiji in numerologiji) in zgovoren (v sobi sem se zelo uveljavil). Nekje sem prebral – da ne boste spet živeli za nekaj zunanjega, za neko idejo, ki vas bo odnesla – kar si razlagam kot zdajšnje neodobravanje svojega prejšnjega načina življenja, imidža. In nenazadnje svojega življenjskega nadzora, ki je bil zelo blizu ničejanskemu (mislim, da se pravilno napiše Nietzsche).

Od zobarja sem se vrnil razočaran. Hitro me je odpravil, brez vrtanja, samo majhen popravek z neko maso. Rekel mi je še: »Te bomo že poklical.« Kar pomeni, da bom šel naslednjič k njemu, ko bom, prav tako kot sedaj, napisal prijavnico.

Nadaljevanje sledi.

α G.T.S.

Iščem, iščeš, najdem

Moje ime je Stanko in živim na Notranjskem. Sem samski, brez družine, s stanovanjem in redno zaposlitvijo. V mladosti sem sam okusil grenkobe in bridkosti brezdomskega življenja, zato bi zdaj rad ponudil pomoč – streho nad glavo in osnovne življenjske pogoje (hrano, pranje...) kaki brezdomki. V dopoldanskem času sem dosegljiv na številki 041 454 340.

Prodajalec, izkušen in zabaven, dostavim časopis Kralji ulice do vašega praga. Dogovor po telefonu 031 456 278, Gregor B. Hann.

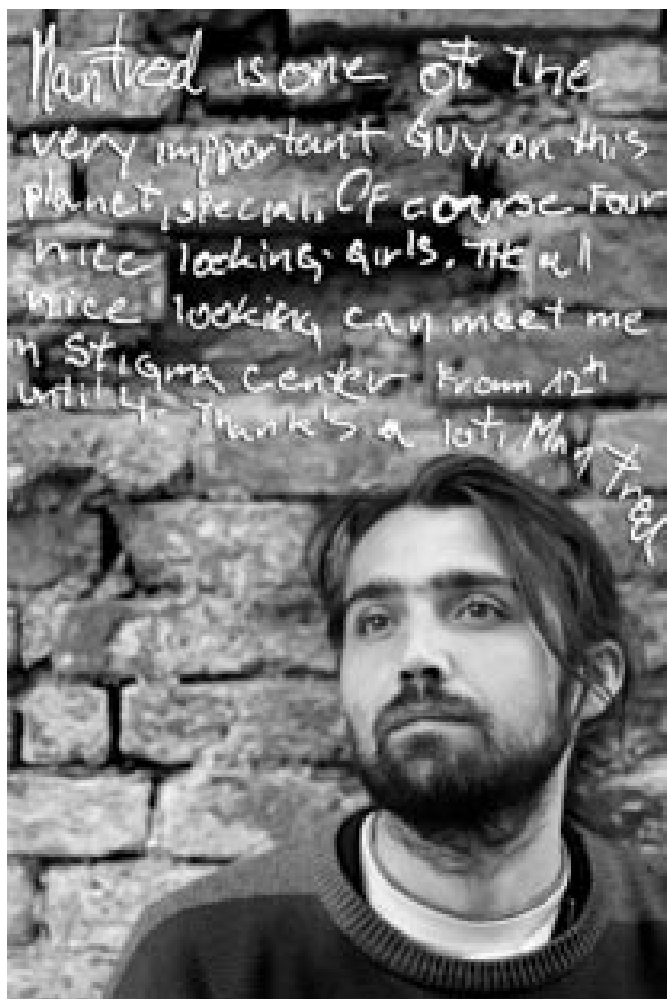

Foto * Jaka Adamič, Dnevnik

Dnevnik zdravljenja, tretji del

sreda, 7.6.

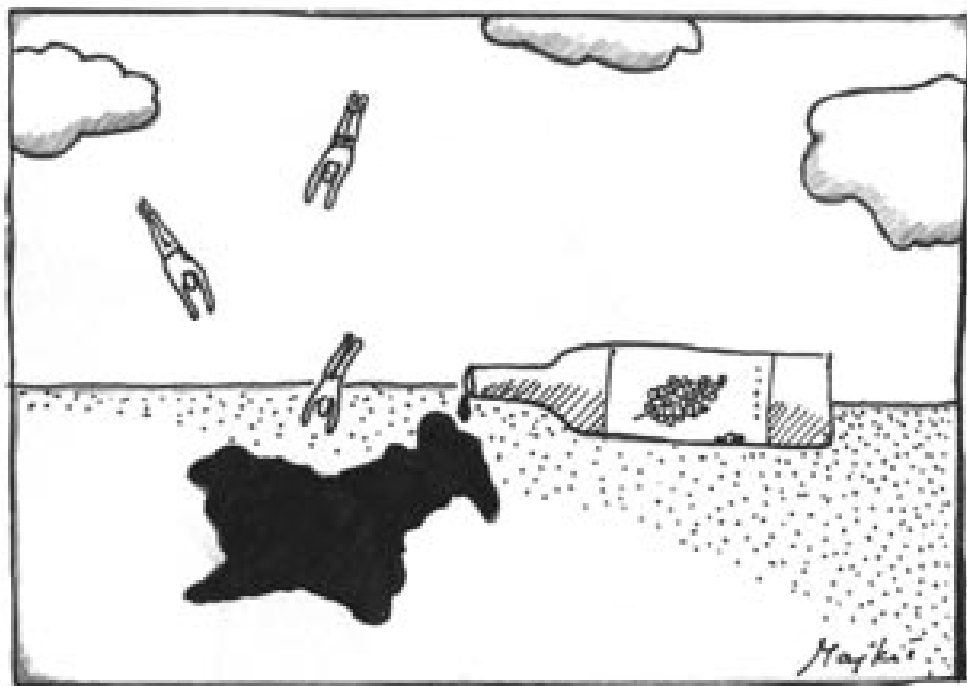
Zbudil sem se dvajset minut pred šesto, ker so nekateri iz naše spalnice že cepetali po spalnici (zbudil me je namreč škripajoči parket). Izustil sem nekaj pripomb, ker odgovora nisem dobil, sem za nekaj trenutkov zadremal, tako da sem se zbudil nekaj minut čez šest. Imel sem manjši glavobol, zato se nisem počutil najbolje (tudi bolje je že bilo). Uredil sem osebno higieno, odnesel umazano perilo, odtelovadil svoje na jutranji telovadbi in po raportu odšel na terapevtsko uro. Pozabil sem omeniti, da sem do jutranje telovadbe pisal oziroma dopolnjeval moje vzroke za nadaljnje zdravljenje. Na začetek terapevtske ure smo čakali dvajset minut, kar je odločno predolgo, saj je terapevtska ura že tako kratka (v urniku eno uro in pol) in težko je priti do besede, ker nas je preveč, celo če si napisan na planu za tisti dan. Kljub temu, da je bil urnik zelo napolnjen (moj namenski izhod, hišni redi), smo našli čas za pogovor in razmišljanja, katera sta vzpodbujala dr. R. in socialna delavka P. (dr. G. ni bila prisotna). Bila je tudi moja zadnja ura v pripravljalni skupini. Na delavni terapiji smo nasipali potko v vrtu. Po kosilu smo v okviru kulturne ure odšli v Avsenikovo galerijo, sledila je ura individualnega učenja, kjer sem pisal dnevnik in razmišljal o mojem šolanju. Večerja je bila okusna, zato sem malo preveč

pojedel, vendar sem tudi malo več telovadil in igral namizni tenis. Zvečer sem gledal televizijo, dokler se nisem počutil zaspanega. Z lahkoto bi zaspal, vendar sem čutil nekakšno dolžnost, da grem pisati dnevnik, kar sem tudi storil. Spat sem odšel ob 1h.

četrtek, 8.6.

Vstal sem približno ob šestih. Najprej sem se moral prepričati, če sem sploh še živ, kajti niti malega glavobola nisem imel, počutil sem se zelo dobro. Kot skoraj vsako jutro sem opravil higienske stvari, potem sem odnesel umazano perilo v pralnico (ko sem prišel od jutranje telovadbe), zajtrk in raport. Ne terapevtski uri sem imel predstavitev, kajti bila je moja prva ura z nekaterimi pogoji, ki veljajo za nadaljevalno skupino. V nadaljevanju je imel, mislim da zadnji izpit, P. M. Ura je zelo hitro minila, to je seveda znak, da je bila tema zanimiva in prijetna za poslušanje, čeprav smo govorili o težkih stvareh, o družini in alkoholu, družini sami in odraščanju v njej, oziroma o prisotnosti družine, kolikšen je bil njen vzrok pri nastanku njegove odvisnosti od alkohola. Po kosilu in zdravilih smo imeli skupno uro branja, kjer smo brali o recidivu. Na obisku je bil M. V., ki se sedaj ambulantno zdravi in prihaja v bolnico vsak četrtek. Po krajšem pogovoru sem odšel v pralnico po perilo. Ko smo s socialno terapijo končali, smo imeli prosto do ure individualnega učenja, kjer sem pisal dnevnik, malo smo se

tudi pogovarjali, tako da je ura hitro minila. Po večerji sem opazil, da za naš oddelek pripravijo manj hrane, saj jo je skoraj vedno veliko ostalo. Po zdravilih sem gledal in igral šah. V telovadnici smo igrali namizni tenis, malo več sem telovadil kot normalno, da sem ves preznojen prišel na vizito. Imeli smo tudi malo narezka, katerega je v namen »poslovilca«, kupil Z. J.. Spat sem odšel približno ob 23h.

petek, 9.6.

Vstanem ob 6.30, ker moje počutje ni najboljše. Po tuširanju se počutim bolje, toda še vedno me boli želodec in slabo mi je, zato se odločim, da ne grem na jutranjo telovadbo. Čez cel dan se slabo počutim, nimam apetita, vendar vseeno pojem kosilo. Čeprav je zunaj vroče, me obdaja nekakšna mrzlica. Po celem telesu čutim nemoč, počutim se slabotnega. Odločim se, da grem v posteljo. Za dve uri zaspim, vendar se počutje bistveno ni izboljšalo. Postane mi tako slabo, da bruham. Malo bolje se počutim, vendar še zdaleč ne normalno. Na počitek grem zgodaj.

vikend 10.6. – 11.6.

Vstanem ob 6h, moje počutje je veliko boljše. Zaradi previdnosti, da se ne bi slabost ponovila, ne grem na jutranjo telovadbo. Z M., po katero je prišla sestrična, sem se peljal do Kranja, kjer me je že čakal oče. Odšla sva na kavo, kjer sva se pogovarjala o mojem šolanju in še nekaterih drugih stvareh. Na poti v Ljubljano sva se ustavila zaradi ogleda rabljenih avtomobilov. V Ljubljani sva odšla v delavnico, kjer sva se ukvarjala z barvanjem kipcev, tako da je dopoldne minilo preden sem prišel domov. Popoldne sem se ukvarjal s košenjem trave in raznimi opravili okoli hiše. Zvečer sem gledal nogomet. V nedeljo zjutraj se zopet pokažejo znaki od petka, vendar v manjši meri. Odidem na sprehod, katerega izkoristim tudi za ogled voznega reda vlakov do Radovljice. Domov se vrnem pozno dopoldne in čas izkoristim za urejanje sobe in pranje perila. V soboto in nedeljo najdemo čas za krajše pogovore, vendar ne pridemo do bistveno drugačnih zaključkov, ker stric noče priznati, da je odvisen od alkohola, ali vsaj priznati, da preveč pije in vsaj zmanjšati njegovo pitje. Do mene se obnaša večinoma negativno in kritično. Nekaj časa ga poslušam in na normalna vprašanja odgovarjam, dokler ne gre predaleč, nato pa se umaknem. Vrnem se z vlakom, ki pelje ob 17.31 in avtobusom, ki pelje 19.10.

Piše

✠ A.M.

Oh ta čas ki se cedi
ljubezen je pa je ni
v alkoholu skrila bom skrbi.
Ni ugodja ni miru
trda jaz je šla po zlu
trepetam
sekunde odštevam
globoko diham
se v zemljo pogrezam
za znanim obrazom oprezam
in pijem da samoto odženem
da samo sebe sebi priklenem
da obstanem tudi ko krenem
da plavam v nelagodju
in užitku obenem.

✠ Sponka

Kdo sem?

Živim na cesti že tri leta. Spim zunaj in v tem času sem tudi zaposlen in imam redno delovno razmerje za nedoločen čas. Sploh mi ni jasno, kako mi je to uspelo, trenutno sem se za en teden vselil na Poljansko. Ko to pišem sem na bolniški. Odločil sem se, da obiščem psihiatra na Polikliniki, mislim da je z mano nekaj narobe v glavi, vendar nisem imel nikoli zdravstvenega pregleda za glavo, v treh letih, ko sem delal, nimam niti enega dneva bolniške.

Pol leta tudi ne pijem alkohola. Zelo slabo spim, moje misli so čisto nekje (ne vem kje, kdo sploh sem!). Pogrešam delo, vendar nisem sposoben, ker spim samo dve uri, ostalo tuhtam, mižim in poskušam najti rešitev, vendar ne gre in ne gre, kot da se mi je naredila tema v glavi. Služba me ful skrbi in ne maram bolniških staležev.

K psihiatru se odpravljam že tri dni, kartica zdravstvenega zavarovanja je že tam. Če bom šel in če mi predpišejo terapijo, se bojim, da nikoli več ne bom mogel dosegati rezultatov, potrebnih za delovno mesto. Moja zdravnica je poslala moje papirje že na neko komisijo, pa bom po vsej verjetnosti moral iti. Kaj bodo povedali tam, pa vam napišem v naslednji številki

✠ K.T.M. na bolniški

Je zvezda za naju

Preživelo ozračje celega dneva zatoхло pritiska v sobo z na stežaj odprtim oknom in jo polni z vročino, namesto da bi jo hladilo. Sedim na postelji. Brez misli strmim v sto zvezd, ki so se ta večer spet zbrale iz celega sveta, da si izmenjajo skrivnosti ljudi. S pogledom iščem in prebiram zvezde. Sprašujem se, kje je najina zvezda. Vem, da nekje je. Lahko jo slišim, a vidim je ne. Govori mi : "Poišči ga, poišči

ga..." Njen srebrni glas mi odzvanja v glavi. Preglasi mojega, ko nemočno sprašuje : "Kako ?" Najina zvezda me ne sliši, samo govori mi. Vprašam se : "Je morda tista velika na sredini ? Ali je tista, ki utripa močnejše kot ostale? Kaj pa tista drobna pikica na levi?" Vse brez pomena. Vse zaman. Ne morem je najti. Noče, da jo najdem, ker ni moja. To je najina zvezda. Skupaj jo morava najti. Odpravim se na pot,

ki se morda ne bo nikoli končala. S sabo vzamem samo ljubezen, ostalo pustim. Odpravim se sama. Strah me je, a vseeno grem. Počasi stopam mimo grdih besed, ki se zaletavajo vame. Hočejo me zaustaviti. Nočejo, da te najdem. Praskajo mi kožo z ostrimi kremplji, v srce mi zabadajo trne laži, režejo me z brezvestnimi noži. Boli me! Žalostne oči mi napolnijo težke solze obupa. Ne vidim več svoje poti. Ne vidim več naprej. Lahko bi se ustavila in stekla nazaj. Lažje bi bilo. Ne bi me več bolelo. Nadaljujem! Jokam. Jokam! Nič ne vidim pred seboj. "Kako te bom našla?" zakričim na glas, ki se v svoji ničnosti izgubi neznano kam. Čutim še. Občutek mi ostaja. In ljubezen. Drugega nič. Vem, da je dovolj. Grem naprej. Ljudje me gledajo z roba poti. Nihče ne razume. Obračajo se stran.

Vpijejo, da sem nora. Padem na tla. Jokam. Nekdo mi da piti sok tolažbe. Da mi moč. Obrišem si solze in vstanem. Grem naprej. Sama! Nihče ne stopi k meni. Nihče mi ne pomaga iskati. Ti za njih nisi človek. Jaz pa vem, da si. Nočem se več ustavljati. Hočem te čim prej najti. Zagledam te. Stojiš na črni ulici, ki jo osvetljujejo rumene luči. Gledajo te, kako se ves nemočen treseš. Ne vidiš me. Ustavim

se in te gledam. Čisto blazen si. Ne razmišljaš. Noriš! Ujet si. Ni te! Ti pa sploh ne veš. Ko bi se lahko videl. Ko bi se le lahko. "Brani se!" zavpijem. Ne slišiš, ker si kamen. Srca nimaš, duše tudi ne. Ni te! Najdeš iglo, pritisneš jo v žilo. Gledam te skozi solze, ne premaknem se. Hočem, a ne gre. Srce mi kriči od nemoči. Joka in duši se zaradi bolečin. Ti ga prebadaš s svojimi

strupenimi iglami. Zmeša se mu. Raznese ga na tisoč delcev. Jaz pa kar stojim, gledam te čez mokre solze. Koščki srca ležijo okoli mene. Ljudje hodijo po njih. Ti nič ne vidiš. Vseeno ti je. Izvlečeš iglo in greš v veselje. Zakaj v veselje? Zakaj hočeš biti sam? "Pridi nazaj," te prosim. Zagledaš me. Olajšano ugotovim, da imaš spet oči. Ustnice imaš tudi in smeh na njih, ko me gledaš. Vem, spet si ti. Začneš pobirat koščke srca, ki še vedno ležijo povsod. Sestaviš mi srce, obrišeš mi solze. Stisneš me v objem. Čutim te celega. Ves si topel. Mehek tudi. To si ti! Rečeš mi : "Pojdiva iskat najino zvezdo." Bolj te stisnem. Tudi ti veš, da je. Najina zvezda je!

✠ Judita Kožuh

Foto * BAAŠ

Foto * Jaka Adamič, Dnevnik

Utrinki z dela »kralja ulice«

Toni Meško, prodajalec časopisa Kralji ulice

Kako dolgo že prodajaš Kralje ulice?

Od novembra 2005 naprej.

Zakaj pa si jih začel prodajati?

Zaradi svojega interesa. Videl sem nekako, za kaj gre in rad bi temu še kaj dodal in to je to. Rad bi tudi, da se čim več proda, da narod čim več izve o življenju brezdomcev. Kako, kaj... Eni vedo, drugi ne vedo.

In tvoj delovni čas, kdaj pa je na primer najboljši čas za prodajo?

Kakor si ga sam vzameš. Odvisno tudi od vremena, odvisno od ljudi, kdaj imajo čas, kdaj so po službah, kdaj hodijo iz službe. V glavnem, na ulici moraš biti od - do. Recimo na primer od šestih, sedmih, do zvečer, do sedmih recimo, šestih. Pa dok se spakiraš u center... Recimo jaz imam svoj termin. Tako, recimo, od devete dopoldne, do osemnajste ure.

Obstajajo kakšne zanimive zgodbe, izkušnje, dogodivščine, ki bi jih lahko povedal v zvezi s prodajo?

Nekatere so, kaj jaz vem, kako bi rekel, nekatere so dogodivščine tudi bolj v humoreski, recimo, kao, ene so pa tako, kao drama. Čeprav mislim da bistvena razlika - je pa ni. Samo odvisno od razpoloženja ljudi, od vremena, od časa, od vsega. To je to.

A se ti zdi, da kdo pogosteje kupuje, na primer mladi, stari, moški, ženske?

To je zdaj odvisno, recimo so tudi mladi, ogromno mladine, ki kupujejo, jih to zanima zaradi šole, zaradi njihovih, kako bi rekel, nekaterih šolskih izpitov. Uveljavljajo to za šolo, naše zgodbe. Ko takole koga od njih srečam, pa jih vprašam, pozanimam se, kako je uspelo. Vse pozitivne. Ni negative, sploh. Še nihče ni padel zaradi tega. Kvečjemu je dobil kakšen plus. Glede starejših ljudi je pa tako. Je in ni. Nekateri se nanašajo na denar, drugi se znašajo na pomanjkanje vida, ... Eni nas zaničujejo, samo večina njih je pa, ki nam dajejo, govorim o strankah, veliko opore. Pa ne mislim na finančno, ampak na moralno. Tako rekoč ti dvignejo moralo, da lažje delaš in dobiš spet nekako eno novo upanje za naprej! In to je to.

Kakšen je odnos ljudi, ki jim ponujaš revijo, odnos kupcev do tebe?

Mislim glede kupcev je odnos boljši in pozitiven.

Glede na stanje, ki smo ga prej uvajali, kao beračenje, ane. Tisto je bila nekako miloščina, pri časopisu smo pa mi v toku nekakšne prodaje. In zato te ljudje drugače obravnavajo in drugače te tudi spoštujejo, ti pravijo vsaka čast, ne, da smo se na to, na ta nivo nekako dvignili, in nas absolutno podpirajo. Ne finančno, ponavljam, ampak moralno. Nove zmage in tako naprej. To ogromno pomeni. To je ogromno.

Kaj pa ti pomeni prodaja časopisa?

Na splošno je tako: Vsak gleda recimo iz svojega zornega kota. Ljudje, mislim zaradi prodajalcev Kraljev ulice, vsaj oni ki so med nami, zaradi financ, recimo, nekaj prispevka je. Za v njegov žep. Kam gre, to nikogar ne briga, no to itak. No, smo pa nekateri se zdaj odločili, da bi se trudili, ne glede na financ. Tudi če bi denar dajali v dobrodelne namene, bi bil isto zagnan, kot sem sedaj. V glavnem, treba je trud vlagati v eno stvar, no zdaj v te časopise Kralji ulice, da se nekako potem to izkaže, da nekaj je od tega. Večina nas je zagretih za to. Ponavljam, ni ovire. Finance, čeprav smo od njih vsi odvisni, na žalost, ampak trudimo se, da spreminjamo, izboljšamo in upam da bo tudi tako naprej.

Ali obstajajo med vami prodajalci kakšna nenapisana pravila? Na primer kje bo kdo prodajal, kdaj...

Pri nas prodajalcih je stvar taka, ponavljam, pri klošarjih: Ne glede na to, koliko časa si na ulici, s čim se ukvarjaš trenutno, je to samo del prodaje. S tem, kar počnemo, ne ogrožamo nikogar. Vsak ima svojo možnost, svojo pot. Kam se postavi, kje prodaja, to je stvar vsakega posameznika. Lahko smo skupina, lahko smo posameznik. Tukaj ovire med nami ni. In ne more biti. Da bi nekateri uveljavljali pravila, da kao mi smo pa zdaj to pa to, in zdaj smo pa mi to pa to,... med nami ni bilo nikoli razlike in nikoli je ne bo.

Kaj pa si želiš za v prihodnje?

Moje tihe želje so, da, kot pove že samo ime, Kralji ulice, da naj bi vsem ljudem dali vedeti, da to ni iz trte izvito. Da pač smo ljudje, ki so marsikaj dali skoz, iz tega izvira tudi ta naslov. Želim pa si, da bi bilo to vkovano v zvezde, da ne bi nikoli propadli. Da bi se naš glas razširil na vse konce in kraje.

Hvala za pogovor.

Hvala tebi.

✠ S Tonijem se je pogovarjala Urša Glavan

Nova pomlad,
ptice se vračajo,
zemlja pripravlja nove darove,
pozabljam stare strahove,
sonce prinaša možnosti nove
mavrične sanje čutim, bo bolje.

✠ Neznanec

Božji pingpong

Kako naj nosim zaničljive poglede, mastne pljunke, usmiljenje in smrad?! Lahko. To zmorem, ker sem klošar. Ker sem se že skor navadu. Ampak še zmeri mal boli. Al si pa jaz to samo domišljam in nima nihče nič proti meni. Samo resno me pa tudi nihče ne jemlje.

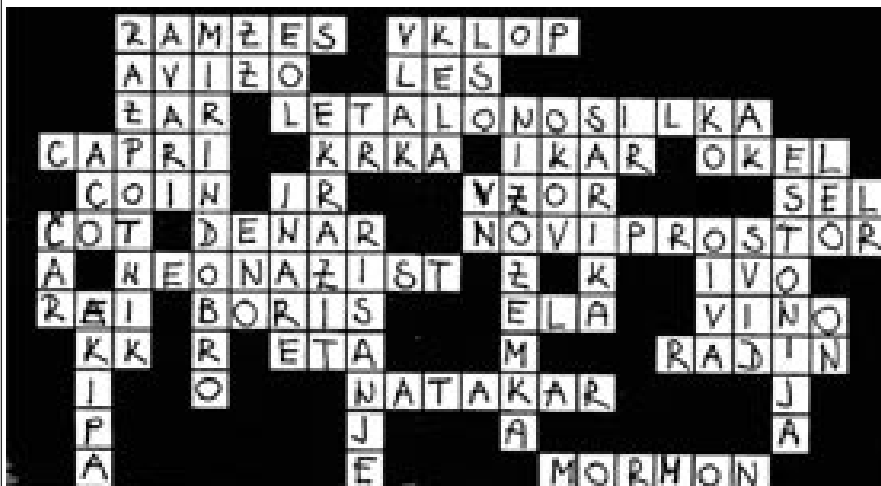
Kdo za vraga je sploh klošar?

Jaz sem mogoče za Janeza Janšo res klošar, on je pa mogoče za Osamo Bin Ladna al pa za Putina nekaj podobnega. »Pretepel mam do smrti,« sem prebral v časopisu. Ta pa je klošar, pa še psihopat. Kaj pa, če je vse skupaj božji pingpong?

Moj prijatelj Nik dela. Slika pokrajino. V vseh mogočih odtenkih modre barve nastaja dežela ob morju. Začarani oblaki, temno modre gore in pridih večnosti. Tudi on je bil včasih klošar. Sedaj pa je umetnik in ima vse, kar rabi.

✠ Kavica

Rešitev odštekane križanke (za tiste, ki ne verjamete, da so naše križanke rešljive):

Srečna dobitnica odštekane nagrade je Nadja Drobnič iz Ljubljane. Čestitamo!

Nagrajenka si lahko med spodnjimi izbere odštekano nagrado po svoji meri in svojo odločitev sporoči v uredništvo.

- dan v družbi z izbranim Kraljem ulice
- izbrani Kralj ulice opravi intervju z nagrajenko, ki ga objavimo v eni od naslednjih števil
- nepričakovana podoknica priznanih uličnih godcev

Oh, ta avtobus

Dve šivanki čakata avtobus.

Mimo pride ježek. Ena šivanka reče drugi:

- Počakajva na drugi avtobus. Ta je že poln!

Pijana miška

Dva mačka čepita na travi.

Prvi maček vpraša drugega:

- Ali veš, kdaj je miška pijana?

Drugi odvrne:

- Ne vem.

Prvi mu pojasni:

- Takrat ko me objema!

Gregor B. Hann

3		4		2			8	5
	9		1			4		7
		2						
5	8		2	4			1	
	6					3	4	
	3	1		1	8		5	9
						8		
1		8			4		9	
9	2			5		6		4

Navodilo za SUDOKU je preprosto: v vsak stolpec, v vsako vrstico in v vsak 3x3 kvadrat vpišite številke od 1 do 9, v vsakem stolpcu, vrstici ali 3x3 kvadratu pa se vsaka številka lahko pojavi le enkrat.

Obilico užitkov pri reševanju vam želimo že zasvojeni Kralji ulice!

Zi naljenje v Nebesih

Na Presetovnem trgu umre kralj ulice. Pride v Nebesa in Sveti Peter mu reče: danes bo va jedla sendvič. Kralj ulice se pogleda čez okno v Pekel in vidi da jedo od očka in vpraša Svetega Petra: zakaj pa mi očka ima va sendvič? Oni spodaj pa od očka? Sveti Peter odgovori: za to va se ne splača kuhati.

Poroka kralja ulice

Kralj ulice je rekel klobrki bise: poročila z mehoj? Seneča bise. Gresta k župniku na poroko in župnik vpraša: kaj pa otroka moja če pride do ločitve kako si bosta razdelila premoženje? Kralj ulice odgovori: Pustil jo bom tam kjer sem jo dobil na cesti.

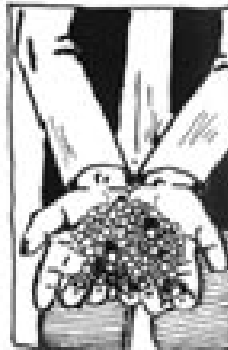
RESNIČNA ZGODBA

NIK J. KNEŽ

NIMAM IDEJ, SLIK NOBEJO
VEČ KUPOVAT, NIMA
SMISLA VEČ ŽIVET,
UBIL SE BOH!

PIČKO MATER,...?

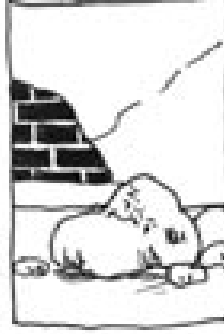
ŠE SEM ŽIV...
...FUL ZADET...

KURC, KAKO SE
NAJ UBIJEM?

...KAMEN?!...

TOK... TOK...

DUM... DUM...

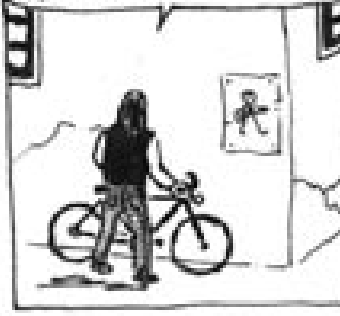
...GLAVA ME
...BOLI...

KURC, KAKO SEM
LOHK UMETNIK, ŠE
SE ŽE UBIT NE
ZNAM!...

GREM NA "ŽPICO,"
NAŽICAT ZA PIVO...

POVODNI MOZNIK
KJE SI BIL,
KO SEM RABIL
INSPIRACIJO?!

Radi se imamo

Pojedla nas bo prihodnost

Lep občutek

Lep občutek večnosti

S priokusom življenja.

Kavica